

PBLQ

DPIA risicoprofielen LAA

Definitieve versie DPIA risicoprofielen LAA
project 7542
13 januari 2023

Inhoudsopgave

Begrippenlijst	5
Lijst met afkortingen	6
Managementsamenvatting	7
1. Inleiding	9
1.1 Aanleiding	9
1.2 Opdrachtformulering	9
1.3 Werkwijze	10
1.4 Indeling rapport	11
2. Kennismaken met LAA: de werking stap voor stap	12
2.1 Rol van betrokken partijen	12
2.2 Fasering en stapsgewijze aanpak	14
2.3 Fase 1: totstandkoming van risicoprofielen	16
2.4 Fase 2: reguliere signaalproductie	17
2.5 Fase 3: LAA-onderzoek door gemeenten	18
2.6 Scope DPIA in relatie tot werking LAA	19
3. Persoonsgegevens	22
3.1 BRP-profielen in beheer bij RvIG	23
3.2 Profielen signaalleveranciers Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB	26
3.2.1 Profielen Belastingdienst/Toeslagen	27
3.2.2 Profiel UWV Langdurig niet-ingezet	29
3.2.3 Profiel CJIB Post onbestelbaar retour	30
4. Gegevensverwerkingen	31
4.1 BRP-profielen in beheer bij RvIG	31
4.2 Profielen signaalleveranciers Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB	32
4.2.1 Profielen Belastingdienst/Toeslagen	32
4.2.2 Profiel UWV Langdurig niet-ingezet	35
4.2.3 Profiel CJIB Post onbestelbaar retour	36
5. Verwerkingsdoeleinden	38
5.1 Verhogen kwaliteit (juistheid) BRP-gegevens	38
5.2 Voorkomen en bestrijden van onjuist gebruik van toeslagen en uitkeringen	38
5.3 Oorspronkelijk verwerkingsdoeleinde	39

6.	Betrokken partijen	40
6.1	Huidige situatie	40
6.2	Nieuwe situatie als gevolg van wettelijke verankering LAA	41
7.	Belangen bij de gegevensverwerkingen	42
8.	Verwerkingslocaties	43
9.	Technieken en methoden van de gegevensverwerkingen	44
9.1	Informatiebeveiliging	44
9.2	Profilering en automatische besluitvorming	45
10.	Juridisch en beleidsmatig kader	47
10.1	Huidige situatie	47
10.2	Nieuwe situatie na wettelijke verankering LAA	47
11.	Bewaartermijnen	49
12.	Rechtsgrond	51
13.	Bijzondere en gevoelige persoonsgegevens	52
13.1	Nationale identificatienummers	52
13.2	Strafrechtelijke gegevens	52
13.3	Bijzondere persoonsgegevens	53
13.4	Gevoelige persoonsgegevens	54
14.	Doelbinding	56
14.1	Doelbinding BRP-profielen	56
14.2	Doelbinding profielen signaalleveranciers	56
15.	Noodzaak en evenredigheid	59
16.	Rechten van betrokkenen	61
16.1	Recht op informatie	61
16.2	Recht op inzage	62
16.3	Recht op rectificatie en aanvulling	62
16.4	Recht op vergetelheid	63
16.5	Recht op beperking van de verwerking	63

16.6	Recht op dataportabiliteit	64
16.7	Recht niet onderworpen te worden aan geautomatiseerde besluitvorming	64
16.8	Recht om bezwaar te maken	64
17.	Risico's voor betrokkenen	65
17.1	Risico's met betrekking tot de verwerking van gegevens	65
17.2	Risico's met betrekking tot rechten van betrokkenen	65
17.3	Risico's met betrekking tot het recht op non-discriminatie	65
17.4	Overzicht risico's voor betrokkenen	68
18.	Maatregelen	69
18.1	Risico's met betrekking tot verwerking van gegevens	69
18.2	Risico's met betrekking tot rechten van betrokkenen	69
18.3	Risico's met betrekking tot het recht op non-discriminatie	70
19.	Conclusie	71
Bijlage A	Lijst met documentatie	73

Begrippenlijst

Begrip	Uitleg
A-nummer	Het nummer waaronder een persoon staat ingeschreven bij de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Iedere ingeschrevene heeft hierin een uniek nummer.
Adreskwaliteit	De mate waarin adresregistraties bij personen in de BRP overeenkomen met de werkelijkheid.
Risicoprofiel	Een risicoprofiel beschrijft een (maatschappelijk) fenomeen naar aanleiding waarvan bij bestuursorganen gereede twijfels bestaan over de juistheid van de adresregistraties, bijvoorbeeld als er veel personen op een beperkt woonoppervlak woonachtig zijn. Het risicoprofiel is opgebouwd uit selectiecriteria om deze gereede twijfels uit gegevensbronnen in een signaal te kunnen uitdrukken
Signaal	Een signaal is het resultaat van het toepassen van een risicoprofiel, heeft betrekking op een adres en drukt gereede twijfel uit over de juistheid van de registratie van het adresgegevens.
Signaalleverancier	Een signaalleverancier is de bronhouder van een risicoprofiel en levert signalen aan gemeenten via het Informatieknooppunt. Actieve signaalleveranciers voor LAA zijn gemeenten (uitgevoerd door RvIG), de Belastingdienst, het UWV, het CJIB en de RDW.
Informatieknooppunt	Het Informatieknooppunt (IKP) ontvangt signalen van signaalleveranciers voordat ze worden uitgeleverd aan gemeenten. In het knooppunt worden de signalen geactualiseerd, geverifieerd, gecompleteerd en nader verfijnd met als doel om de signalen trefzekerder te maken.
Portiegrootte	De portiegrootte beschrijft het maximaal aantal signalen per risicoprofiel dat gemeenten maandelijks willen ontvangen.
Trefkans	De trefkans is het percentage van signalen waarvan tijdens het huisbezoek door de gemeente wordt vastgesteld dat tenminste één van de inschrijvingen van de bewoners op het adres niet correct is.
LAA-onderzoek	Het LAA-onderzoek betreft alle handelingen die gemeenten voor de behandeling van een signaal uitvoeren (van vooronderzoek, het afleggen van een huisbezoek tot aan terugkoppeling over de resultaten) . Een LAA-onderzoek staat niet gelijk aan een formeel adresonderzoek..
Adresonderzoek	Een adresonderzoek kan een gemeente instellen als het vermoeden bestaat dat de registratie van een adresgegevens niet juist is. Een voorbeeld is dat tijdens een LAA-onderzoek wordt vastgesteld dat iemand niet meer woonachtig is op het adres waar die staat ingeschreven.
BRP-mutatie	Een mutatie omvat het wijzigen van gegevens in de BRP.
Mutatiegraad	De mutatiegraad beschrijft de verhouding tussen het aantal mutaties op adresgegevens en het aantal treffers dat naar aanleiding van een LAA-signaal worden gedaan.

Lijst met afkortingen

AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BRP	Basisregistratie Personen
BSN	Burgerservicenummer
CJIB	Centraal Justitieel Incassobureau
DPIA	Data Protection Impact Assessment
IKP	Informatieknooppunt
RvIG	Rijksdienst voor Identiteitsgegevens
UAVG	Uitvoeringswet AVG
VOW	Vertrokken Onbekend Waarheen
Wahv	Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften

Managementsamenvatting

In dit rapport worden de risicoprofielen die gebruikt worden bij LAA getoetst aan de eisen van de AVG, zoals noodzakelijkheid en proportionaliteit. Tevens is getoetst of het gebruik van de risicoprofielen leidt tot directe of indirecte discriminatoire selectie van burgers, bijvoorbeeld doordat bepaalde groepen vaker in aanmerking komen voor een huisbezoek zonder dat het maken van dit onderscheid gerechtvaardigd is. Hierbij is gebruik gemaakt van de handvatten uit de Handreiking non-discriminatie by design en het Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmes van de Rijksoverheid.

Voor het opstellen van deze rapportage is op verzoek van de opdrachtgever BZK / RvIG gebruik gemaakt van het rapportagemodel voor DPIA's voor de Rijksdienst. Het gebruik van de tien op dit moment actieve risicoprofielen in het kader van LAA is getoetst aan de hand van de beoordelingsstappen uit dit model. Het gaat hierbij om zes risicoprofielen in beheer bij RvIG zelf, twee risicoprofielen van de Belastingdienst/Toeslagen, één risicoprofiel van het UWV en één profiel van het CJIB. Deze profielen zorgen ervoor dat een aantal selectie- en uitsluitingsstappen worden doorlopen met betrekking tot adressen, die ertoe leiden dat er adressen voor nader onderzoek worden doorgeleverd aan gemeenten.

Samengevat is de uitkomst van de beoordeling in het kader van deze DPIA:

- Er worden door RvIG, IKP en de signaalleveranciers persoonsgegevens verwerkt. Voor het overgrote merendeel zijn dit geen bijzonder beschermde gegevens.
- Er worden beperkt bijzondere persoonsgegevens op het gebied van gezondheid en strafrechtelijke persoonsgegevens verwerkt. Dit gebeurt alleen om adressen van zorg- en gevangenislocaties uit te sluiten van verdere verwerking en doorlevering. Hieruit kan indirect worden afgeleid dat de personen die hier zijn ingeschreven zorg behoeven of in de gevangenis zitten.
- Er worden ook beperkt gevoelige persoonsgegevens verwerkt. De signaalleveranciers verwerken allemaal gevoelige gegevens op het gebied van financiën, zoals of iemand een uitkering of toeslagen ontvangt dan wel of jegens iemand een invorderingstraject voor een verkeersboete loopt. Deze gegevens blijven bij de signaalleverancier en worden niet verder verwerkt of doorgeleverd. Daarnaast verwerken RvIG en IKP mogelijk gevoelige gegevens bij het uitsluiten van adressen van COA-locaties van verdere verwerking en doorlevering. Hieruit kan indirect worden afgeleid dat de personen die hier zijn ingeschreven asielzoeker zijn of een asielstatus hebben.
- De gegevensverwerkingen die plaatsvinden zijn in overeenstemming met of in elk geval verenigbaar met de doeleinden waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Voor de BRP-gegevens geldt dat deze mede zijn verzameld met het doel tot een correcte inschrijving in BRP te komen voor alle betrokken personen. Hier is het doel van de gegevensverwerking dus gelijk aan dat van het verzamelen van de gegevens. Ditzelfde geldt voor gegevens die de Belastingdienst/Toeslagen en het UWV hebben verzameld met het oog op het toekennen van toeslagen en uitkeringen, inclusief de controle op de rechtmatigheid daarvan. Voor zover het doel van de gegevensverwerking in het kader van LAA het voorkomen van het onjuist of onrechtmatig gebruik van toeslagen en uitkeringen is, komt het overeen met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld. Voor zover de signaalleveranciers Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB gegevens die niet uit de BRP komen verwerken met als doel tot een juiste registratie in BRP te komen, verwerken zij gegevens voor een ander doel dan waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Dit doel

is echter wel verenigbaar met oorspronkelijke doel, aangezien al deze organisaties voor het uitvoeren van hun wettelijke taken, in het kader waarvan zij de gegevens hebben verzameld, ook afhankelijk zijn van de juistheid van BRP-gegevens, waarvan zij afnemer zijn voor de uitvoering van die taken.

- De gegevensverwerkingen in het kader van het uitvoeren van de risicoprofielen voldoen aan de eisen van noodzaak en evenredigheid, zoals gedefinieerd in de AVG. De verwerkingen zijn nodig om de taken en verplichtingen van de betrokken partijen op grond van de Wet BRP en hun eigen wettelijke taken uit te voeren. Bovendien zijn er geen alternatieven voorhanden waarbij minder of minder gevoelige gegevens worden verwerkt, waarmee hetzelfde resultaat behaald kan worden. De belangen van betrokken personen worden niet geschaad door de gegevensverwerking in het kader van de risicoprofielen. Zonder het gebruik van deze profielen zou er minder gericht worden gewerkt bij het uitvoeren van adresonderzoek, en zou de kans groter dat een burger zonder dat er daadwerkelijk gereede twijfel bestaat aan de juistheid van de BRP-gegevens op het desbetreffende adres.
- Er is bij alle risicoprofielen sprake van profilering in de zin van de AVG. Er is geen sprake van automatische besluitvorming of het gebruik van kunstmatige intelligentie. Omdat er sprake is van profilering verdient het de aanbeveling om alle risicoprofielen, ook die van de signaalleveranciers, te publiceren. Voor de RvIG-profielen is dit al gebeurd in het algoritmeregister.
- Er zijn voldoende technische en organisatorische maatregelen genomen om de verwerkte gegevens te beschermen. Hierbij wordt gestuurd op dataminimalisatie. Bovendien wordt, waar mogelijk, gewerkt met pseudonimisering van het A-nummer, de geboortedatum, de naam en het huisadres.
- Er is een aantal risico's geconstateerd, waarvoor beheersmaatregelen zijn voorgesteld. Uitvoering van de aanbevolen beheersmaatregelen leidt ertoe dat het risico afdoende wordt gemitigeerd of geheel wordt weggenomen.

Risico	Maatregel
Onduidelijkheid over welke gegevens verwerkt worden door signaalleveranciers Belastingdienst/ Toeslagen, UWV en CJIB	Helder vastleggen in risicoprofielen signaalleveranciers welke gegevens worden verwerkt
Geen heldere bewaartermijnen voor gegevens die signaalleveranciers zelf verwerken in het kader van LAA	Bewaartermijnen vastleggen voor gegevens signaalleveranciers in eigen systemen
Burger heeft onvoldoende informatie over gegevensverwerking op voorhand	Aanvullen en aanscherpen van privacy statements van betrokken partijen en publiceren risicoprofielen signaalleveranciers
Geen heldere inzageprocedure BZK	Inzageprocedure voor BZK vaststellen
Geen heldere procedures voor hulp RvIG aan gemeenten m.b.t. rechten van betrokkenen	Procedures vaststellen voor hulp RvIG aan gemeenten m.b.t. rechten van betrokkenen
Indirecte discriminatie LHBTI+ gezinnen bij uitsluiting gezinnen door IKP	Selectiestap aanpassen zodat ook LHBTI+-gezinnen worden uitgesloten

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2014 is het project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (hierna: LAA) gestart, met als doel de adreskwaliteit in de BRP te verbeteren en daarmee adres gerelateerde fraude tegen te gaan. Binnen LAA wordt samengewerkt door gemeenten, het ministerie van BZK, RvIG, ICTU en andere overheidspartijen die gebruikmaken van de BRP (Belastingdienst, UWV, en CJIB) om incorrecte adresgegevens in de BRP te identificeren en te wijzigen. Door centraal informatie te delen ontwikkelen zij signalen van mogelijk onjuiste adresgegevens. LAA is uitgegroeid tot een landelijke aanpak waaraan een groot deel van de gemeenten deelnemen.

De staatssecretaris van BZK heeft het initiatief genomen om LAA permanent in de Wet BRP te verankeren. Aangenomen wordt dat de aanpak bijdraagt aan het opsporen en kunnen wijzigen van incorrecte adresregistraties in de BRP. Er is besloten om LAA structureel te gaan gebruiken als kwaliteitsinstrument onder de verantwoordelijkheid van RvIG. De gegevensverwerking binnen LAA moet in deze nieuwe situatie juridisch verankerd worden in de Wet BRP waarvoor dus een wetwijziging nodig is. Hiertoe is in het voorjaar van 2021 een wetwijziging naar de Tweede Kamer gestuurd. De plenaire behandeling van het wetsvoorstel heeft in het voorjaar van 2022 plaatsgevonden. Tijdens deze behandeling zijn er twee moties¹ aangenomen die oproepen tot een onafhankelijke evaluatie van LAA en een onafhankelijke toetsing van de risicoprofielen van LAA. Met de voorgenomen wetwijziging is inmiddels door de Tweede en Eerste Kamer ingestemd.

PBLQ heeft in opdracht van het ministerie van BZK de evaluatie en de toetsing van de risicoprofielen uitgevoerd. Over de bevindingen wordt in twee afzonderlijke rapporten verslag gedaan. Deze rapportage bevat de resultaten van de toetsing van de risicoprofielen aan de kaders van de AVG in de vorm van een DPIA.

1.2 Opdrachtformulering

In dit rapport worden de risicoprofielen die gebruikt worden bij LAA getoetst aan de eisen van de AVG, zoals noodzakelijkheid en proportionaliteit. Tevens is getoetst of het gebruik van de risicoprofielen leidt tot directe of indirecte discriminatoire selectie van burgers, bijvoorbeeld doordat bepaalde groepen vaker in aanmerking komen voor een huisbezoek zonder dat het maken van dit onderscheid gerechtvaardigd is. Hierbij is gebruik gemaakt van de handvatten uit de Handreiking non-discriminatie by design² en het Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmes (hierna: IAMA)³ van de Rijksoverheid.

Voor het opstellen van deze rapportage is op verzoek van de opdrachtgever gebruik gemaakt van het rapportagemodel voor DPIA's voor de Rijksdienst⁴. In het vervolg van dit rapport wordt conform de stappen in dit model gerapporteerd over:

- Welke persoonsgegevens verwerkt worden bij het opstellen en uitvoeren van risicoprofielen en om wat voor type persoonsgegevens het gaat (hoofdstuk 3);

¹ Motie Ceder – Leijten naar een onafhankelijke evaluatie van LAA (Kamerstuk 35772, nummer 26) en motie Ceder – Dekker naar een onafhankelijke toetsing van de risicoprofielen binnen LAA (Kamerstuk 35772, nummer 30).

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/06/10/handreiking-non-discriminatie-by-design>

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/02/25/impact-assessment-mensenrechten-en-algoritmes>

⁴ Model DPIA Rijksdienst, versie 2.0 d.d. 19 november 2021.

- Welke gegevensverwerkingen plaatsvinden (hoofdstuk 4);
- Met welk doel de persoonsgegevens worden verwerkt (hoofdstuk 5);
- Wat de verantwoordelijkheidsverdeling is van de betrokken organisaties (hoofdstuk 6);
- Welke belangen bij de gegevensverwerking zijn betrokken (hoofdstuk 7);
- Op welke locaties de verwerking plaatsvindt (hoofdstuk 8);
- Welke technieken en methoden worden gebruikt voor de gegevensverwerking en de bescherming van de persoonsgegevens (hoofdstuk 9);
- Wat het gehanteerde juridische en beleidsmatige kader is (hoofdstuk 10);
- Wat de bewaartermijnen zijn voor de verwerkte persoonsgegevens (hoofdstuk 11);
- Wat de rechtsgrond is voor de verwerking (hoofdstuk 12);
- Welke bijzondere en gevoelige persoonsgegevens er worden verwerkt (hoofdstuk 13);
- Of sprake is van doelbinding in de zin van de AVG (hoofdstuk 14);
- Of de gegevensverwerking voldoet aan de eisen van noodzakelijkheid en proportionaliteit in de zin van de AVG (hoofdstuk 15);
- Op wat voor manier invulling is gegeven aan de rechten van betrokkenen in de zin van de AVG, en of deze afdoende zijn gewaarborgd (hoofdstuk 16);
- Of er sprake is van risico's voor betrokken personen van wie gegevens worden verwerkt (hoofdstuk 17);
- Wat de aanbevolen maatregelen zijn om deze risico's te mitigeren of weg te nemen (hoofdstuk 18).

De toetsing aan de eis van non-discriminatie op basis van de Handreiking non-discriminatie by design en het IAMA is vervat in de analyse van de risico's voor betrokken personen. Hierbij is uitdrukkelijk gekeken naar het risico op directe of indirecte discriminatie, zoals het rapportagemodel voor DPIA's voor de Rijksdienst ook vereist.

1.3 Werkwijze

Deze DPIA is hoofdzakelijk gebaseerd op de teksten van de risicoprofielen, zoals die zijn verstrekt door de opdrachtgever. Daarnaast is gebruik gemaakt van documentatie die door de signaalleveranciers zelf is verstrekt. Voor de zes risicoprofielen op basis van de BRP die in beheer zijn bij RvIG gaat het om de vastgestelde versies, zoals deze in gebruik waren op 24 juni 2022. Voor de risicoprofielen (signalen) van de Belastingdienst, UWV en CJIB gaat het om ontwikkelversies. Deze profielen zijn nog niet definitief vastgesteld, maar als zodanig wel in gebruik. Het gaat om de volgende versies:

- Profiel Belastingdienst Schijnverlating d.d. 24 juni 2022
- Profiel UWV Langdurig niet ingezetenen d.d. 24 oktober 2022
- Profiel CJIB Post onbestelbaar retour d.d. 25 oktober 2022
- Profiel Belastingdienst briefadres met financieel belang d.d. 25 november 2022.

De opdrachtgever heeft met betrekking tot de technieken en methoden van gegevensbescherming, de bewaartermijnen en de rechten van betrokkenen nadere informatie verstrekt, die is meegenomen bij deze analyse. Een volledige lijst met geraadpleegde documenten staat onder Bijlage A- Lijst met documentatie.

Een conceptversie van dit rapport is voor feitelijk wederhoor voorgelegd aan de opdrachtgever en de signaalleveranciers.

Voor de omschrijving van hoe de risicoprofielen op hoofdlijnen werken is aangesloten bij de bovengenoemde evaluatie van LAA door PBLQ. Deze bevat een uitgebreide uiteenzetting van hoe LAA werkt, inclusief de risicoprofielen.

De opdracht is begeleid door medewerkers van het ministerie van BZK (waaronder RvIG).

1.4 Indeling rapport

De hoofdstukindeling in dit rapport sluit aan bij de verplichte beoordelingsstappen uit het rapportagemodel voor DPIA's van de Rijksdienst. In hoofdstuk 2 wordt uitleg gegeven over de werking van LAA en de risicoprofielen. Deze tekst is overgenomen uit de evaluatie van LAA die in het kader van het eerste deel van deze opdracht is uitgevoerd. In hoofdstuk 3 t/m 18 worden de beoordelingsstappen van de DPIA met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens doorlopen (zie paragraaf 1.2). In hoofdstuk 19 zijn de conclusies en aanbevelingen samengevat die uit deze analyse voortvloeien.

2. Kennismaken met LAA: de werking stap voor stap

Deze DPIA start met een compacte beschrijving van de werking van LAA. Voor deze beschrijving is aangesloten bij het evaluatierapport. Waar nodig is de beschrijving ten behoeve van deze DPIA nader gespecificeerd of ingeperkt.

LAA onderscheidt zich als kwaliteitsinstrument voor de BRP omdat het risicogestuurd en datagedreven werkt. Hiervoor wordt gewerkt met zogeheten risicoprofielen. De risicoprofielen beschrijven (maatschappelijke) fenomenen naar aanleiding waarvan bij bestuursorganen gerede twijfels bestaan over de juistheid van het adresgegeven. In andere woorden: er bestaat bij deze fenomenen volgens bestuursorganen een risico dat het adresgegeven niet kloppend is, maar er bestaat geen zekerheid dat dit ook daadwerkelijk het geval is. Een simpel voorbeeld is als een door het CJIB verstuurd sanctie teruggestuurd wordt met de tekst daarop 'persoon vertrokken van dit adres'. Er gesproken van *risicogestuurd*, omdat een bestuursorgaan moet kunnen verantwoorden waarom er bij de gekozen (maatschappelijke) fenomenen gerede twijfel over het adresgegeven bestaat.

Daarnaast beschrijft het risicoprofiel hoe het (maatschappelijke) fenomeen binnen bestaande gegevensbronnen door het bestuursorgaan kan worden geïdentificeerd. Dit gaat over de vragen:

- Wanneer doet het fenomeen zich voor?
- Hoe blijkt dat uit de gegevens die daarover bij het bestuursorgaan (bij de bron) beschikbaar zijn?
- Welke gegevensverwerking en selectiecriteria⁵ worden toegepast om het fenomeen te identificeren? Deze selectiecriteria vormen algoritmen: het gaat om een set business rules die worden toegepast om tot een set adresgegevens te komen waarnaar nader onderzoek door de gemeente gerechtvaardigd is.

Er wordt gesproken van datagedreven, omdat de inventarisatie van relevant geachte informatie automatisch plaatsvindt op basis van vooraf geprogrammeerde zoekopdrachten (zogeheten *queries*). Het resultaat van de geautomatiseerde gegevensverwerking is het risicosignaal.

2.1 Rol van betrokken partijen

Aan LAA nemen verschillende overheidsorganisaties deel met ieder hun eigen rol. Binnen het project wordt in dit verband ook wel gesproken van 'het samenwerkingsverband LAA'. De partijen binnen het samenwerkingsverband hebben verschillende rollen en verantwoordelijkheden⁶ die als volgt kunnen worden samengevat:

Bij LAA betrokken partijen en hun verantwoordelijkheden

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

De minister van BZK is bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever van het project. Vanuit deze hoedanigheid is de minister van BZK als wetgever verantwoordelijk voor de wettelijke verankering van LAA in de Wet BRP. Deze wettelijke verankering leidt ertoe dat de minister van BZK wordt aangewezen als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG ter uitvoering van deze wet.

⁵ Het aantal selectiecriteria dat wordt toegepast om het fenomeen te identificeren verschilt per risicoprofiel. Sommige profielen hebben bijna geen selectiecriteria, bijvoorbeeld het profiel 'Post onbestelbaar retour' van het CJIB.

⁶ Dit betreft de actuele verdeling van verantwoordelijkheden. In het verleden was de situatie soms anders.

Dat is bij het opstellen van deze DPIA nog niet het geval. In deze DPIA zijn daarom zowel de huidige als de nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling op het gebied van verwerking van persoonsgegevens geanalyseerd.

Rijksdienst voor Identiteitsgegevens

RvIG is een onderdeel (agentschap) van het ministerie van BZK en voert de voornaamste uitvoerende projectwerkzaamheden voor LAA uit en onderhoudt de contacten met en is een kennisbank voor gemeenten. Daarnaast beheert RvIG de risicoprofielen die hun oorsprong kennen in de BRP.

Signaalleveranciers

Naast RvIG zijn er momenteel nog drie partijen die signalen genereren, en daarom aangeduid worden als signaalleverancier. Het gaat om: (1) de Belastingdienst/Toeslagen⁷, (2) het UWV en (3) het CJIB. Van deze organisaties zijn ook de beleidsdepartementen (ministeries van Financiën, SZW, J&V en I&W) bij de aanpak betrokken. Voor de risicoprofielen die deze signaalleveranciers gebruiken voeren zij de eerste analysestap uit. De volgende analysestappen gebeuren door het Informatieknooppunt.

ICTU

ICTU verwerkt de signalen als verwerker voor de verwerkingsverantwoordelijke gemeente. ICTU beheert hiervoor nu het Informatieknooppunt waar vanuit signalen worden geactualiseerd, gecompleteerd en verfijnd voordat ze worden uitgeleverd aan gemeenten. Hierbij worden de stappen doorlopen zoals omschreven in de risicoprofielen. In de huidige situatie wordt het Informatieknooppunt door ICTU beheerd. In de nieuwe situatie gaat deze taak over naar RvIG en speelt ICTU geen rol meer bij het uitvoeren van risicoprofielen in het kader van LAA.

Gemeenten

De belangrijkste betrokkenheid van gemeenten bij LAA is vanuit hun rol als beheerder van de BRP. Gemeenten ontvangen signalen, beoordelen deze, voeren LAA-onderzoek uit en leggen een huisbezoek af om na te gaan of de gerede twijfel uit het signaal juist is. Gemeenten kunnen naar aanleiding van een signaal een formeel adresonderzoek opstarten. Naast de rol die gemeenten hebben bij de behandeling van signalen wordt hun expertise ook benut bij de totstandkoming van risicoprofielen.

De RDW is officieel eveneens betrokken bij LAA maar ziet zichzelf niet meer als actieve signaalleverancier. RDW levert op dit moment geen terugmeldingen in het kader van LAA. Tot december 2020 hebben er vier pilots gedraaid maar daarna is de gegevensverwerking stopgezet. RDW zal eerst een officiële uitvoeringstoets uitvoeren om te onderzoeken welke structurele impact LAA heeft voor hun werkprocessen. Aan de hand daarvan wordt bepaald of RDW in de toekomst nog aan LAA deelneemt als signaalleverancier.

De pilot had betrekking op signalen vanuit RDW over personen van wie een of meerdere brieven van de RDW onbestelbaar retour (OBR) kwamen. Hierdoor ontstond gerede twijfel over de juistheid van de adresgegevens in de BRP. Het betrof onder andere herinneringen, waarschuwings- en vorderingsbrieven ten aanzien van de keuringsplicht en de verzekeringsplicht van voertuigen. Daarnaast ging het om brieven rondom de tenaamstelling van een voertuig, waaronder bijvoorbeeld de kentekenkaart.

⁷ De Dienst Toeslagen is onderdeel van het ministerie van Financiën. Tot en met 2020 viel dit onderdeel onder de Belastingdienst, waardoor in documentatie over LAA gesproken wordt over profielen van de Belastingdienst.

RDW herkent zich bovendien niet in specifieke LAA-terminologie zoals 'signalen' en 'risicoprofielen'. RDW ziet de activiteit voor LAA als een vorm van reguliere terugmelding op basis van artikel 2.34 Wet BRP. Ze spreken liever niet van signalen maar van meldingen.

Gezien hun recente betrokkenheid bij LAA is RDW wel voor de evaluatie gesproken. De scope van deze DPIA beperkt zich echter tot de risicoprofielen die op dit moment in gebruik zijn in het kader van LAA. De gegevensverwerking op basis van de signalen van RDW ligt sinds eind 2020 stil in afwachting van een uitvoeringstoets. Het is niet bekend of deze in de toekomst hervat zal worden. Daarom is deze buiten de scope van deze DPIA gehouden. Het gaat immers om verwerkingen die in het verleden zijn gedaan op basis van een pilot en niet om een actueel profiel dat nu in gebruik is.

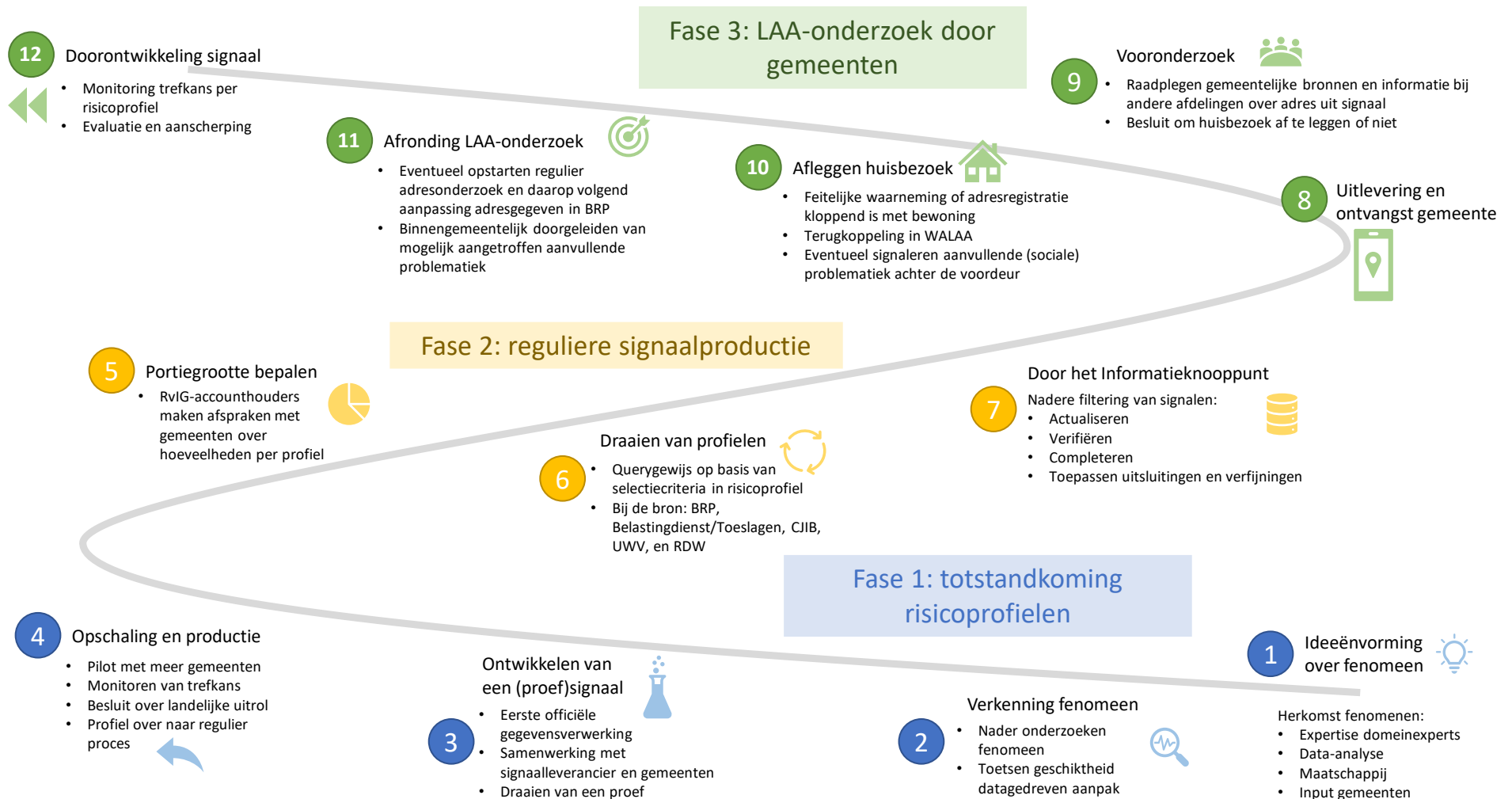
Als in het vervolg van deze rapportage wordt gesproken van signaalleverancier wordt bedoeld op de partijen RvIG (namens gemeenten), Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB.

2.2 Fasering en stapsgewijze aanpak

LAA kan het beste worden begrepen als een keten-geschakelde werkwijze, bestaande uit drie afzonderlijke fasen met daarbinnen verschillende processtappen. De drie fasen zijn:

1. Totstandkoming van risicoprofielen
2. Reguliere signaalproductie
3. LAA-onderzoek door gemeenten

De werking van LAA is samengevat in een proceskening op de volgende pagina. Het model is een vereenvoudigde weergave van de werkelijkheid, met als doel om de aanpak in een oogopslag zichtbaar te maken. In de realiteit worden de genoemde fasen parallel aan en onafhankelijk van elkaar uitgevoerd. De processtappen per fase worden in de rest van het hoofdstuk toegelicht, voor zover relevant voor deze DPIA. Dat betekent dat fase 3 hier alleen beknopt wordt toegelicht, omdat deze fase gegevensverwerkingen aan de gemeentezijde beschrijft (dat buiten de scope van de DPIA valt).

2.3 Fase 1: totstandkoming van risicoprofielen

Signalen worden gegenereerd op basis van een risicoprofiel. Een risicoprofiel beschrijft een (maatschappelijk) fenomeen - een veelvoorkomende onwenselijke situatie - waarover bij bestuursorganen gereede twijfel bestaat over de juistheid van een adresgegeven. De partijen binnen LAA hebben een proces afgesproken hoe risicoprofielen tot stand komen. Hierbinnen zijn vier stappen te onderscheiden:

1

Ideeënvorming over fenomenen

De eerste stap behelst het verzamelen van ideeën voor fenomenen die kunnen duiden op situaties waarin adresgegevens in de BRP onjuist zijn. Het verzamelen van ideeën gebeurt in zogeheten ontwikkelteams die vanuit RvIG door accountmanagers worden aangestuurd. Ideeën kunnen in principe overal vandaan komen: overal waar beroepsmatig met adresgegevens in de BRP wordt gewerkt bestaat kennis, ervaring en intuïtie over onvolkomenheden van de registratie. Onvolkomenheden die vaker voorkomen worden gezien als een fenomeen met een mogelijk patroon. Tijdens de eerste stap wordt binnen het samenwerkingsverband nagedacht of het fenomeen zich leent voor LAA. Als dit het geval start een nadere verkenning.

2

Verkenning van een fenomeen

Tijdens de verkenning wordt het fenomeen verder onderzocht. Er wordt door een team gekeken naar de oorsprong van het fenomeen, de gevolgen van het fenomeen en manieren om het fenomeen in registratiegegevens te kunnen herkennen en identificeren. Er wordt onderzocht welke gegevens in essentie nodig zijn om het fenomeen te vatten in een risicoprofiel om signalen te genereren. Er wordt bezien of de beoogde gegevensverwerking proportioneel is ten opzichte van het doel om de adreshouders te verbeteren⁸. Tot aan deze processtap wordt de gegevensverwerking hypothetisch gesimuleerd; er vindt nog geen daadwerkelijke verwerking plaats.

3

Ontwikkeling van een (proef)signaal

De eerste officiële gegevensverwerking tot een risicoprofiel voor het genereren van signalen vindt onder de derde processtap plaats. Er wordt in kleinere kring samengewerkt tussen een signaalleverancier (daar waar de gegevens bij de bron worden onttrokken om het fenomeen in een profiel te vatten) en enkele proefgemeenten (waar het signaal in behandeling wordt genomen en wordt onderzocht). Hiervoor wordt de verwerkersovereenkomst tussen de deelnemende gemeente (college van B&W is verwerkingsverantwoordelijke) en ICTU (ICTU is verwerker) uitgebreid.

Er is bij deze stap sprake van een eerste praktijktoetsing van het signaal waarin nauwgezet wordt gemonitord wat de resultaten zijn. Een belangrijke overweging in de selectie is de trefkans. Het samenwerkingsverband LAA heeft de afspraak gemaakt dat de trefkans van profielen minstens 50% moet zijn. Daarmee wordt bedoeld dat bij tenminste 50% van de huisbezoeken wordt geconstateerd dat de registratie van een van de bewoners onjuist is. Overigens wordt dit streefpercentage in de

⁸ Het nadenken over de proportionaliteit van de gegevensverwerking gebeurt door middel van gesprek binnen het ontwikkelteam tussen data-analisten, domeinexperts en juristen. De onderbouwing en argumentatie bij proportionaliteit is niet teruggevonden in uitgevoerde DPIA's of andersoortige privacy-onderzoeken.

ontwikkefase van signalen meestal niet bereikt. De trefkans van het risicoprofiel kan in de loop van de tijd verbeteren door het verfijnen en aanscherpen van selectiecriteria op basis van monitoringsdata en praktijkervaringen met als doel dat de beoogde trefkans wordt behaald.

4

Opschaling en productie

In de volgende stap wordt het nieuwe risicoprofiel op grotere schaal getoetst door de signalen aan een grotere groep gemeenten uit te leveren. Dit vormt de vuurproef of het profiel de potentie heeft voldoende (risico)adressen te genereren met de nagestreefde 50% trefkans. Als hier voldoende vertrouwen in bestaat, kan uiteindelijk worden besloten tot landelijk(e) uitrol en gebruik van het risicoprofiel. Als hiertoe wordt besloten is het risicoprofiel niet langer in ontwikkeling, maar gaat het deel uitmaken van het reguliere productieproces (zie fase 2).

De ontwikkelingsfase kan in de praktijk relatief lang duren. Sommige risicoprofielen zijn enkele jaren in ontwikkeling voordat ze deel gaan uitmaken van het reguliere proces.

2.4 Fase 2: reguliere signaalproductie

5

Portiegrootte bepalen

Met gemeenten worden door accountmanagers van RvIG afspraken gemaakt over het maximaal aantal signalen per risicoprofiel dat ze per maand willen ontvangen om in behandeling te nemen. Dit wordt de portiegrootte genoemd. De portiegrootte wordt bepaald door de capaciteit die gemeenten ter beschikking voor de behandeling van signalen heeft.

De portiegrootte is in de meeste gevallen gestandaardiseerd op basis van inwoneraantal. Op verzoek van gemeenten kan hier van worden afgeweken, bijvoorbeeld door een tijdelijke onderbezetting of andere piekbelasting⁹.

Aantal inwoners	Aantal adressen per risicoprofiel
Meer dan 500.000	100
100.001 t/m 500.000	50
20.000 t/m 100.000	20
Minder dan 20.000	10

6

Draaien van profielen

Signalen worden door signaalleveranciers gegenereerd op basis van actieve profielen en aan het Informatieknooppunt (IKP) gestuurd dat door ICTU wordt beheerd. De meeste profielen worden maandelijks (querygewijs) gedraaid op basis van vaststaande selectiecriteria. Het resultaat van het draaien van profielen is de bruto hoeveelheid risicosignalen. De bruto hoeveelheid wordt vergeleken met de portiegrootte die per gemeente is afgesproken. Als de bruto hoeveelheid groter is dan de

⁹ Hier kan worden gedacht aan een tijdelijke verhoogde instroom en inschrijvingen in een gemeente, zoals bijvoorbeeld van Oekraïners.

afgesproken portiegrootte gelden er prioriteringsregels¹⁰ zodat het aantal signalen nooit de portiegrootte overschrijdt. Hier is voor gekozen vanuit een beginsel van dataminimalisatie.

7

Door het Informatieknooppunt

Het IKP vraagt het aantal signalen bij de signaalleveranciers op dat gelijk is aan de afgesproken portiegrootte. Als de signalen aan het IKP worden geleverd vindt een verdere filtering plaats. Hiervoor vinden verschillende (geautomatiseerde) handelingen plaats. Allereerst wordt in de BRP gecontroleerd of de gegevens over het adres nog actueel zijn. Ook worden er gegevens aan het signaal toegevoegd (completeren) zodat ook andere inschrijvingen op het adres zichtbaar worden. Het actualiseren en completeren gebeuren door RvIG. Daarnaast wordt in het IKP geverifieerd of het adres geen bijzonder gebruiksdoel heeft waardoor het signaal irrelevant wordt, bijvoorbeeld als het gaat om een zorglocatie of gevangenis. Tot slot vinden er nog een aantal specifieke verfijningen binnen de overgebleven groep met adressen plaats.

Alle handelingen in het IKP zijn erop gericht om te komen tot signalen met een hoog risico op een verkeerde adresregistratie. Door de filtering bij het IKP blijft een percentage van het oorspronkelijk aan het IKP aantal aangeleverde signalen over. Het percentage dat overblijft verschilt van profiel tot profiel, en is gemiddeld tussen de 30 en 60%.

2.5 Fase 3: LAA-onderzoek door gemeenten

De signalen worden daarna aan de gemeenten uitgeleverd. Vervolgens doet de gemeente vooronderzoek, aan de hand waarvan bepaald wordt of een huisbezoek wordt afgelegd. Gemeenten proberen met een brede blik de huisbezoeken af te leggen. Het is denkbaar dat tijdens het huisbezoek andere problematiek (achter de voordeur) aan het licht komt, bijvoorbeeld als het gaat om illegale bewoning, uitbuiting, criminaliteit of latente zorgbehoeften.

Als uit het huisbezoek blijkt dat er minimaal één persoon op een adres incorrect staat geregistreerd, kan de gemeente een regulier adresonderzoek starten. Hier zijn aparte processen en handelingen voor die van gemeente op gemeente kunnen verschillen¹¹. Als op basis van het onderzoek duidelijk is waar een persoon naartoe is vertrokken kan deze persoon worden gevraagd zijn adresinschrijving zelf aan te passen. De gemeente kan ook besluiten om ambtshalve een wijziging in de BRP door te voeren. Ten slotte is ook nog een categorie van personen 'vertrokken onbekend waarheen' (VOW¹²).

Een adresonderzoek resulteert niet altijd in een BRP-mutatie. Dit is contextafhankelijk. Een BRP-mutatie kan voor signaalleveranciers betekenen dat zij hun dienstverlening (en processen) aanpassen. Voor Belastingdienst/Toeslagen geldt bijvoorbeeld dat de mutatie gevolgen kan hebben voor de hoogte van de toeslag. Dit geldt ook voor UWV bij het uitbetalen van uitkeringen. UWV heeft daarnaast aangegeven in sommige gevallen ook een rechtmatigheidsonderzoek naar aanleiding van een BRP-mutatie te starten. Zulk onderzoek richt zich op de vraag of een persoon als gevolg van de foutieve adresregistratie mogelijk onrechtmatig gebruik heeft kunnen maken van (financiële)

¹⁰ De prioriteringsregels zijn per profiel verschillend. Soms zijn die inhoudelijk bepaald, in andere gevallen wordt er een aselechte steekproef getrokken.

¹¹ Een formeel adresonderzoek is een arbeidsintensief proces waarin de gemeente op verschillende manieren (bijvoorbeeld het sturen van een brief en het contacteren van familieleden) probeert te achterhalen waar een persoon verblijft.

¹² Dit zijn personen van wie na onderzoek is vastgesteld dat ze in geen enkele Nederlandse gemeente staan ingeschreven. Zij krijgen de codering 'niet actueel' in het bevolkingsregister en worden dus niet meegeteld als inwoner van Nederland. Zij worden administratief afgevoerd uit de basisregistratie van de gemeente waar ze het laatst bekend waren.

voorzieningen zoals uitkeringen of toeslagen. Zulke rechtmatigheidsonderzoeken komen niet vaak voor, omdat het gaat om een bewerkelijk proces.

Als laatste stap worden de risicoprofielen geëvalueerd en bijgesteld aan de hand van de trefkans.

2.6 Scope DPIA in relatie tot werking LAA

Deze DPIA ziet alleen op **het gebruik van de risicoprofielen die op dit moment actief zijn**. Eerdere versies van deze risicoprofielen vallen buiten de scope van deze analyse, evenals risicoprofielen die in het verleden zijn gebruikt maar die nu niet meer actief zijn, zoals het profiel dat is gebruikt voor de pilot met RDW. Dit betekent dat fase 1 grotendeels niet in scope is voor deze DPIA, behalve wanneer een risicoprofiel op dit moment in gebruik is in de pilotfase. Dit is het geval bij de profielen van UWV, alsmede het profiel Schijnverlating van de Belastingdienst/Toeslagen.

Voor de DPIA is gekeken naar de verwerking van persoonsgegevens zoals omschreven in de tekst van de risicoprofielen. Het gaat hierbij met name om stap 6 en 7 in fase 2 in het voorgaande overzicht: het draaien van profielen. Het draaien van profielen verloopt op basis van verschillende stappen, waarbij een deel van de gegevensverwerking bij de bronpartij (RvIG of signaalleverancier) ligt en een deel van de gegevensverwerking in het Informatieknooppunt plaatsvindt. Deze stappen zijn omschreven in de tekst van het betreffende risicoprofiel. De bronpartij voert steeds de eerste analysestappen uit, en levert de adresgegevens die dit oplevert aan bij het Informatieknooppunt van ICTU. Vervolgens voert ICTU bij alle profielen verfijningsstappen uit.

Hierna worden de gegevens door ICTU uitgeleverd aan gemeenten voor onderzoek (fase 3). Deze laatste fase is geen onderdeel van deze DPIA.

Huidige risicoprofielen in gebruik

Binnen LAA worden de volgende tien actieve risicoprofielen onderscheiden¹³:

Titel risicoprofiel	Herkomst risicoprofiel	Samenvatting risicoprofiel
Bewoningsgraad (overbewoning)	BRP (in beheer bij RvIG)	Een adres met een klein woonoppervlak waar veel personen staan ingeschreven is aanleiding voor gerede twijfel aan de juistheid van de registratie van die personen op dat adres. Het betreft adressen met een gemiddeld woonoppervlakte van 16 vierkante meter of minder per persoon en waar minimaal drie personen, die geen eerstegraads familie van elkaar zijn, staan ingeschreven.
Doorgangadres	BRP (in beheer bij RvIG)	Bij adressen waar gedurende één jaar, meer dan tweemaal, op verschillende momenten, inschrijvingen plaatsvinden, kan gerede twijfel bestaan of er wel daadwerkelijk verhuizingen hebben plaatsgevonden en daarmee of de adreswijzigingen in de BRP wel correct zijn. Zogenoemde doorgangadressen kunnen door meerdere personen worden gebruikt voor administratieve verhuizingen; men houdt er feitelijk geen verblijf. Het gaat hier om adressen waarop in de afgelopen 12 maanden op drie of meer verschillende datums inschrijvingen in de BRP hebben plaatsgevonden. Deze inschrijvingen betreffen alleen inschrijvingen met een woonadresfunctie.
Herinschrijving A (Vertrokken Onbekend)	BRP (in beheer bij RvIG)	Het profiel Herinschrijvingen A selecteert adressen op basis van het aantal beslissingen dat op grond van artikel 2.22, eerste lid, van de Wet BRP is genomen ten aanzien van een ingeschrevene op het adres. Artikel 2.22,

¹³ De woordelijke samenvattingen per profiel zijn ontleend aan de bijlage 'profielsumervattingen projectfase LAA' van de Nota n.a.v. het verslag.

Waarheen Persoon)		eerste lid, betreft de ambtshalve bevoegdheid van het college van B&W tot opschorting van de bijhouding van de persoonslijst van een ingezetene die met onbekende bestemming is vertrokken (hierna: VOW). Van personen van wie de vorige verblijfplaats tijdelijk onbekend was, is gebleken dat de huidige BRP-registratie vaak niet overeenkomt met de feitelijke situatie. Voor dit profiel komen adressen in aanmerking waar zich in de afgelopen zes maanden één of meer personen van 18 jaar of ouder hebben ingeschreven die voorheen in de BRP de status VOW hadden. Daarnaast is in ieder geval één van de personen die op het adres staat ingeschreven ten minste twee keer VOW geweest. Verder moet één van de personen die voorheen VOW was zich in het afgelopen jaar op het adres hebben ingeschreven en er nog ingeschreven staan. Deze inschrijvingen mogen zowel op een woonadres als op een briefadres zijn.
Herinschrijving B (Vertrokken Onbekend Waarheen Adres)	BRP (in beheer bij RvIG)	Het profiel Herinschrijving B betreft adressen waar in de afgelopen twee jaar in ieder geval drie mutaties hebben plaatsgevonden van of naar de BRP-status 'Vertrokken onbekend waarheen' (VOW). Een VOW-mutatie houdt in dat er een persoon was ingeschreven op een bepaald adres en vanaf dat adres de BRP-status VOW heeft gekregen. Een andere mogelijkheid is dat een persoon in de BRP de status VOW had en vervolgens op dit adres wordt ingeschreven. De ervaring leert dat er een verhoogd risico is dat de inschrijvingen op deze adressen onjuist zijn. Deze inschrijvingen betreffen alleen inschrijvingen op een woonadres.
Samenwoners	BRP (in beheer bij RvIG)	Bij woonadressen waarbij vier of meer personen in de BRP staan ingeschreven die geen eerstegraads familie van elkaar zijn, kan twijfel ontstaan of de BRP-registratie overeenkomt met de feitelijke situatie. De ervaring opgedaan in de projectfase leert dat er bij adressen waarop meerdere personen staan ingeschreven die geen eerstegraads familie van elkaar zijn, een verhoogde kans is op een onjuiste BRP-registratie.
Veelverhuizer	BRP (in beheer bij RvIG)	Bij personen met een groot aantal adreswijzigingen in een relatief korte tijd, ontstaat twijfel over de juistheid van registratie op het huidige adres in de BRP. In de projectfase is gebleken dat adressen waar een persoon staat ingeschreven die in de afgelopen twee jaar in ieder geval drie keer aangifte van een adreswijziging heeft gedaan een sterk signaal oplevert. Binnen dit profiel wordt een eventuele verhuizing naar Nederland meegeteld: in dat geval moet de persoon sinds deze eerste inschrijving in Nederland in ieder geval twee keer aangifte van adreswijziging hebben gedaan in een periode van maximaal vier jaar binnen Nederland.
Schijnverlating ¹⁴	Belastingdienst / Toeslagen	Het profiel Schijnverlating betreft ouders met jonge kinderen van wie één van de ouders zich op een ander adres heeft laten inschrijven dan de partner en de kinderen. Ondanks dat de ouders niet meer samenwonen, zijn zij momenteel niet officieel gescheiden. Er kunnen diverse financiële belangen spelen. De Belastingdienst/Toeslagen twijfelt of één van de ouders daadwerkelijk ergens anders is gaan wonen in plaats van te verblijven bij zijn partner en de kinderen. Het gaat om situaties waarin een van de ouders volgens de BRP is verhuisd naar een adres waar reeds andere personen staan ingeschreven.
Briefadres met financieel belang	Belastingdienst / Toeslagen	De Belastingdienst/Toeslagen twijfelt of een persoon die met een briefadres in de BRP geregistreerd is, niet ook op dat adres woonachtig is. In dat geval moet inschrijving met een woonadres plaatsvinden. De gerede twijfel ontstaat om twee redenen. Ten eerste is er een briefadreshouder met een inkomen geregistreerd op het adres. Ten tweede wonen er op het adres andere personen die gevolgen ervaren in hun regelingen of toeslagen indien de briefadreshouder er als woonachtig wordt ingeschreven.

¹⁴ Dit profiel is nog in ontwikkeling en maakt officieel nog deel uit van een pilot. Er heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden of het profiel wordt toegevoegd aan de reguliere signaalleveringen aan alle gemeenten.

Langdurig niet- ingezetene	UWV ¹⁵	Het betreft personen die in de BRP staan geregistreerd als niet-ingezetene en die meer dan vier maanden een WW-uitkering ontvangen waarbij in de WW-aanvraag een Nederlands verblijfadres is opgegeven. Een voorwaarde voor het recht op WW is verblijf in Nederland. Deze personen geven daarmee aan beschikbaar te zijn voor de Nederlandse arbeidsmarkt. Zodoende ontstaat gereede twijfel of de persoon terecht als niet-ingezetene is geregistreerd.
Post onbestelbaar retour	CJIB	Het profiel betreft personen van wie een of meerdere brieven van het CJIB onbestelbaar retour komen. Hierdoor ontstaat gereede twijfel over de juistheid van de adresgegevens in de BRP. Het betreft poststukken die het CJIB verstuurt aan betrokkenen in het kader van de uitvoering van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv) en die als onbestelbaar aan het CJIB worden geretourneerd.

Tot december 2020 hebben ook pilots gedraaid met een signaal van de RDW dat ook betrekking had op het fenomeen 'Post onbestelbaar retour'. Toen duidelijk werd dat LAA wettelijk verankerd wordt, is RDW gestart met een uitvoeringstoets, zoals bij hen gebruikelijk is voor wetgeving die impact heeft op hun werkprocessen. De gegevensverwerking van RDW in het kader van LAA is vanaf dat moment stopgezet. RDW wordt daarom in de evaluatie niet behandeld als een actieve signaalleverancier.

In een verder verleden hebben ook DUO en de Politie deelgenomen aan LAA als signaalleverancier, maar ook deze risicoprofielen worden niet meer gebruikt. Omdat er bij LAA continu sprake is van het monitoren en evalueren van het risicoprofiel (zie hoofdstuk 2, stap 12) worden profielen als ze niet naar tevredenheid functioneren (bijvoorbeeld omdat ze een te lage trefkans hebben) uit gebruik genomen. Sinds de start van LAA zijn zevenentwintig risicoprofielen gebruikt waarvan er nu nog tien actief zijn. Alleen deze tien actieve profielen vallen binnen de scope van deze DPIA.

¹⁵ Dit profiel is nog in ontwikkeling en maakt officieel nog deel uit van een pilot. Er heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden of het profiel wordt toegevoegd aan de reguliere signaalleveringen aan alle gemeenten.

3. Persoonsgegevens

Persoonsgegevens zijn alle gegevens die betrekking hebben op een geïdentificeerde of identificeerbare levende natuurlijke persoon. Losse gegevens die samengevoegd kunnen leiden tot de identificatie van een bepaalde persoon vormen ook persoonsgegevens. Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld selectietechnieken.

In onderstaande schema's is samengevat welke persoonsgegevens worden verwerkt in het kader van de totstandkoming en het gebruik van risicoprofielen. Deze DPIA behandelt alleen de op dit moment actieve risicoprofielen. Er is gekeken naar welke gegevens verwerkt worden bij toepassing van deze profielen in hun huidige vorm. Het kan natuurlijk zijn dat in een eerdere versie van het profiel, bijvoorbeeld in de pilotfase, andere gegevens zijn verwerkt. Bij de totstandkoming van risicoprofielen wordt in de pilotfase gekeken of deze voldoende effectieve signalen genereren, en dat kan leiden tot aanpassingen wanneer dit niet het geval is. Eerdere versies van de nu in gebruik zijnde risicoprofielen vallen echter buiten de scope van deze DPIA. Bij de totstandkoming en het gebruik van de risicoprofielen worden ook andere gegevens dan persoonsgegevens verwerkt, zoals gegevens over functies van locaties uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Andere gegevens dan persoonsgegevens vallen eveneens buiten de scope van deze DPIA.

Leeswijzer schema's

De onderstaande schema's dienen als volgt te worden gelezen.

- In de kolom 'categorie betrokkenen' wordt weergegeven van welke groep personen de gegevens worden verwerkt.
- De kolom 'categorie persoonsgegevens' geeft aan wat voor soort gegevens er verwerkt worden. Bijvoorbeeld: contactgegevens, demografische gegevens of gegevens over de naam. Hierbij is de categorie-indeling uit het model voor DPIA's voor de Rijksdienst aangehouden¹⁶.
- De kolom 'Persoonsgegevens' bevat een korte weergave van de concrete persoonsgegevens die verwerkt worden.
- De kolom 'type persoonsgegeven' geeft aan welk type persoonsgegevens wordt verwerkt. Hierbij wordt de volgende type-indeling aangehouden voor persoonsgegevens:
 - **Gewoon:** persoonsgegevens in de zin van de AVG die niet onder één van de andere categorieën vallen. Voorbeelden hiervan zijn naam, adresgegevens en geslacht.
 - **Gevoelig:** persoonsgegevens die niet onder de categorieën bijzondere of strafrechtelijke persoonsgegevens vallen, maar die door de context waarin zij worden gebruikt gevoelig zijn en daardoor een hoog risico met zich meebrengen. Een voorbeeld hiervan zijn financiële gegevens. De AVG kent deze categorie gegevens niet, maar gelet op de mogelijke risico's die het verwerken van deze gegevens met zich meebrengt, maakt het model voor DPIA's voor de Rijksdienst dit onderscheid wel.
 - **Bijzonder:** bijzondere persoonsgegevens in de zin van de AVG, oftewel: ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, lidmaatschap van een vakbond, genetische gegevens, biometrische gegevens met het

¹⁶ Model DPIA Rijksdienst, versie 2.0 d.d. 19 november 2021, p. 27.

oog op de unieke identificatie van een persoon, gegevens over gezondheid en gegevens over seksueel gedrag of seksuele gerichtheid. Het verwerken van bijzondere persoonsgegevens is verboden, tenzij een uitzonderingsgrond uit de AVG van toepassing is.

- **Strafrechtelijke persoonsgegevens:** persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen, inclusief persoonsgegevens betreffende een door de rechter opgelegd verbod naar aanleiding van onrechtmatig of hinderlijk gedrag. Het gaat hierbij zowel om veroordelingen als om verdenkingen van strafbare feiten.
 - **Identificatienummers:** Nummers ter identificatie van een persoon die bij wet zijn voorgeschreven. Dergelijke nummers mogen slechts worden verwerkt voor doeleinden die bij wet zijn bepaald.
- De kolom 'bron' geeft aan waaruit en/of van welke personen of organisaties de persoonsgegevens worden verkregen.

3.1 BRP-profielen in beheer bij RvIG

In alle risicoprofielen op basis van de BRP die in beheer zijn bij RvIG worden dezelfde persoonsgegevens verwerkt. Het gaat om de profielen Bewoningsgraad, Doorgangadres, Herinschrijving A, Herinschrijving B, Samenwoners en Veelverhuizers. Het onderstaande schema geeft voor deze zes profielen samengevat weer welke persoonsgegevens worden verwerkt.

Bij het gebruiken van de BRP-risicoprofielen worden meerdere stappen toegepast, waarbij een steeds verfijndere selectie aan gegevens ontstaat. Bij de eerste selectiestap worden de gegevens geslachtsnaam en huisnummer gepseudonimiseerd, zodat deze door gebruikers van de systemen niet direct herleidbaar zijn tot personen. Bij de laatste stap worden deze gegevens in niet-gepseudonimiseerde vorm gebruikt, maar dan dus wel voor een veel kleinere lijst adressen.

Bij het gebruik van de BRP-risicoprofielen worden zorglocaties, gevangenissen, asielzoekerscentra en andere COA-locaties vanzelf uitgesloten. De adressen die overeenkomen met de databases waarin deze locaties staan opgeslagen worden automatisch uitgesloten van doorlevering aan gemeenten. Dit gebeurt door matching van adresgegevens binnen het Informatieknooppunt LAA (hierna: IKP)

Categorie betrokkenen	Categorie persoonsgegevens	Persoonsgegevens	Type persoonsgegeven (gewoon, gevoelig, bijzonder, strafrechtelijk, identificatienummer)	Bron
Personen ingeschreven op adres	Naam	Geslachtsnaam, voornamen	Gewoon	BRP
Personen ingeschreven op adres	Contactgegevens	Adres, gemeentecode, Land adres buitenland (bijvoorbeeld voor niet-ingezetenen)	Gewoon	BRP
Personen ingeschreven op adres	Identificatienummers	BSN, A-nummer	Identificatienummer	BRP
Personen ingeschreven op adres	Demografische gegevens	Geslacht, geboortedatum, aantal gezinnen o.b.v. entiteit (echtgenoten, geregistreerde partners dan wel bloed- of	Gewoon	BRP

		aanverwanten in de eerste graad)		
Personen ingeschreven op adres	Historische adresgegevens	Inschrijfdatum op huidig adres, historie aangifte adreshouding (tot 4 jaar terug), datum opschorting bijhouding (bijvoorbeeld wegens emigratie), datum blokkering persoonslijst, of persoon Vertrokken Onbekend Waarheen is (geweest) en hoe lang	Gewoon	BRP
Personen ingeschreven op adres	Overig	Functie inschrijving (woonadres of briefadres)	Gewoon	BRP
Ouders van personen ingeschreven op adres	Naam	Geslachtsnaam, voornamen	Gewoon	BRP
Ouders van personen ingeschreven op adres	Identificatienummers	A-nummer, BSN	Identificatienummer	BRP
Huidige partner van personen ingeschreven op adres	Naam	Geslachtsnaam, voornamen	Gewoon	BRP
Huidige partner van personen ingeschreven op adres	Demografische gegevens	Geboortedatum, datum huwelijksluiting / geregistreerd partnerschap	Gewoon	BRP
Huidige partner van personen ingeschreven op adres	Identificatienummers	A-nummer, BSN	Identificatienummer	BRP
Niet-ingezetenen	Gegevens i.v.m. inschrijving in Register Niet Ingezetenen	Datum verificatie, omschrijving verificatie	Gewoon	BRP
Personen ingeschreven op adres	Functie locatie	Matching adres met zorglocaties, COA-locaties en locaties met een celfunctie (gevangenis)	Bijzonder, gevoelig, strafrechtelijk	BRP, BAG, Zorgkaart Nederland

Het gegeven 'entiteit' zegt iets over de gezinssamenstelling: een entiteit is een verzameling van personen die in de BRP staan geregistreerd als eerstegraads verwanten van elkaar. De precieze gezinssamenstelling is hier niet uit af te leiden. Zo kan je aan de entiteit niet zien of de ouders al of niet hetzelfde geslacht hebben.

De laatste rij van deze tabel heeft betrekking op het matchen van de adressen die eerdere selectiestappen op basis van persoonsgegevens hebben opgeleverd met de adressen van zorglocaties, gevangenis en COA-locaties. Dit gebeurt op basis van diverse adresdatabases, zoals Zorgkaart Nederland en de BAG (adressen met een celfunctie). Hieruit kan niet worden afgeleid wat de gezondheidssituatie, vreemdelingenstatus of strafrechtelijke situatie is van de personen in kwestie. Er is alleen bekend dat zij zijn ingeschreven op een adres met deze status. Bovendien wordt deze stap alleen gebruikt om adressen uit te sluiten van verder onderzoek door gemeenten. Wel kan uit

deze stap indirect worden afgeleid dat de personen die hier zijn ingeschreven iets aan hun gezondheid mankeren, als zij zijn ingeschreven op een zorglocatie. Bij gevangenislocaties kan hieruit indirect worden afgeleid dat de personen op het adres verdachte dan wel gestraft zijn in een strafrechtelijke procedure. Bij COA-locaties kan uit deze stap indirect worden afgeleid dat de personen op het adres een vreemdelingenstatus hebben.

Gegevens met betrekking tot de gezondheid van betrokken personen zijn bijzondere persoonsgegevens in de zin van de AVG. Ook strafrechtelijke gegevens hebben op grond van de AVG een beschermde status. Uit inschrijving op een COA-locatie zoals een asielzoekerscentrum blijkt indirect dat de betrokken personen asielzoekers dan wel statushouders zijn in Nederland. Dit is op zichzelf geen bijzonder persoonsgegeven in de zin van de AVG, maar kan wel worden beschouwd als een gevoelig persoonsgegeven. Bovendien kan het ingeschreven zijn op een COA-locatie indirect een indicator zijn dat de betrokken personen mogelijk een niet-Westerse achtergrond hebben. Gegevens over ras of etnische afkomst zijn wel bijzondere persoonsgegevens in de zin van de AVG.

Of hier daadwerkelijk sprake is van de verwerking van bijzondere, strafrechtelijke dan wel gevoelige persoonsgegevens kan betwist worden. Er worden immers alleen adressen gematcht waarop meerdere personen zijn ingeschreven. De gegevens zijn daarom niet per se herleidbaar tot een individueel persoon. Echter, de gegevens zeggen wel iets over de gezondheid, strafrechtelijke status of vreemdelingenstatus van alle betrokken personen die zijn ingeschreven op het desbetreffende adres. Daarom is er bij deze DPIA zekerheidshalve vanuit gegaan dat het hier **wel** gaat om bijzondere persoonsgegevens met betrekking tot de gezondheid, strafrechtelijke gegevens en gevoelige gegevens met betrekking tot de vreemdelingenstatus van de betrokken personen.

3.2 Profielen signaalleveranciers Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB

Bij het toepassen van de risicoprofielen van de signaalleveranciers Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB wordt de eerste selectiestap uitgevoerd door de signaalleverancier zelf. Welke gegevens hierbij verwerkt worden verschilt per risicoprofiel. De selectiestappen daarna worden uitgevoerd door het Informatieknooppunt. Hierbij worden steeds dezelfde persoonsgegevens verwerkt als bij de BRP-profielen. In de onderstaande schema's worden **alleen** de persoonsgegevens weergegeven die in de eerste profielspecifieke stappen verwerkt worden door de signaalleverancier zelf. Bij de volgende stappen worden daarna dezelfde persoonsgegevens op eenzelfde manier als bij de BRP-profielen verwerkt. Zie voor deze gegevens de voorgaande paragraaf.

Bij het uitvoeren van deze DPIA is gebleken dat documentatie rondom de actieve risicoprofielen niet eenduidig voorhanden is voor wat betreft de profielen van de drie signaalleveranciers die niet onder de BRP vallen. Dit betekent dat er bij deze organisaties geen formeel vastgestelde beschrijvingen zijn aangetroffen over de werking van het risicoprofiel en de precieze gegevensverwerking die in het kader daarvan plaatsvindt. Als onderdeel van de wetsbehandeling en het opstellen van een ministeriële regeling is in juni 2022 door RvIG een poging gedaan om alle actieve risicoprofielen gestructureerd op te stellen en te verwoorden. Hiervoor is een uitwerking vereist welke verwerkingen plaatsvinden en welke gegevens aan het Informatieknooppunt (zie paragraaf 2.4) worden aangeleverd. Deze (afnemers)profielen zijn door ICTU in de zomer van 2021 op verzoek van RvIG beschreven en opgeleverd. Deze omschrijving wordt momenteel door RvIG afgestemd met de signaalleveranciers. Waar deze beschikbaar waren, zijn nieuwere versies van de risicoprofielen gebruikt (dit geldt voor Briefadres met financieel belang van de Belastingdienst/Toeslagen, Langdurig niet-ingezet van UWV en Post onbestelbaar retour van CJIB).

Alle beschrijvingen van risicoprofielen van signaalleveranciers hebben nog de status van ontwikkelversie. Dat betekent dat ze nog niet definitief zijn vastgesteld. Bovendien hebben al deze beschrijvingen van risicoprofielen hetzelfde manco: ze bevatten in de tekst geen eenduidige lijst van persoonsgegevens die door de signaalleveranciers in de eerste analysestappen verwerkt worden. De profielen bevatten steeds een omschrijving van de analysestappen die de signaalleverancier uitvoert, waarbij ook de verwerkte gegevens in de lopende tekst worden genoemd. Echter, verderop in het profiel staat een opsomming van verwerkte gegevens die hier niet mee in overeenstemming is, en die voor alle profielen gelijk is. Vergelijking van deze profielen met de tekst van de BRP-profielen doet vermoeden dat deze generieke opsomming de gegevens behelst die verwerkt worden door het IKP bij het uitvoeren van de vervolgstappen in de profielen. Daarom gaat deze DPIA voor de vraag welke gegevens de signaalleveranciers zelf verwerken uit van de **gegevens zoals opgenomen in de lopende tekst van de omschrijving van de analyse die zij uitvoeren** aan het begin van elk profiel. Het niet beschikbaar zijn van een eenduidige lijst van persoonsgegevens die worden verwerkt bij het uitvoeren van deze risicoprofielen is een bevinding op zich. Dit levert risico's op voor de betrokken personen. Deze bevinding wordt als zodanig meegenomen in het vervolg van deze DPIA.

3.2.1 Profielen Belastingdienst/Toeslagen

3.2.1.1 Profiel Schijnverlating

Dit profiel bevindt zich in de pilotfase. Signalen uit dit profiel zijn uitgeleverd aan een beperkt aantal gemeenten. Het profiel is voor het laatst gebruikt in 2019. Er vindt nog overleg plaats tussen de Belastingdienst/Toeslagen en BZK/RvIG of dit profiel verder ontwikkeld gaat worden. Hier is nog geen besluit over genomen, daarom valt dit profiel binnen de scope van deze DPIA.

Categorie betrokkenen	Categorie persoonsgegevens	Persoonsgegevens	Type persoonsgegevens (gewoon, gevoelig, bijzonder, strafrechtelijk, identificatienummer)	Bron
Ouders van kinderen ingeschreven op adres	Contactgegevens	Adresverlater en adres achterblijver, vorige adressen tot aantal jaar terug	Gewoon	BRP
Ouders van kinderen ingeschreven op adres	Demografische gegevens	Relatiestatus a.d.h.v. relatiecode (gehuwd/samenwonend, ontbonden of niet, of er een nieuwe relatie is ontstaan op het adres), datum van verlating	Gewoon	Belastingdienst/Toeslagen
Kinderen ingeschreven op adres	Demografische gegevens	Geboortedatum, afstamming	Gewoon	BRP
Ouders van kinderen ingeschreven op adres	Identificatienummers	BSN	Identificatienummers	BRP
Ouders van kinderen ingeschreven op adres	Financiële gegevens	Stijging toeslagen als gevolg van verlating, openstaande vorderingen Belastingdienst	Gevoelig	Belastingdienst/Toeslagen
Ouders van kinderen ingeschreven op adres	Historische adresgegevens	Hoe vaak zijn beide ouders verhuisd, hoe vaak zijn ze VOW geweest	Gewoon	BRP

Het gegeven 'relatiecode' werkt op een vergelijkbare manier als het gegeven 'entiteit' bij de BRP-profielen. Het gaat om een vastlegging van personen die gehuwd / samenwonend / geregistreerd partner van elkaar zijn, waarbij het niet inzichtelijk is of beide partners bijvoorbeeld wel of niet hetzelfde geslacht hebben.

3.2.1.2 Profiel Briefadres met financieel belang

Categorie betrokkenen	Categorie persoonsgegevens	Persoonsgegevens	Type persoonsgegeven (gewoon, gevoelig, bijzonder, strafrechtelijk, identificatienummer)	Bron
Personen met briefadres of woonadres op adres	Financiële gegevens	Gebruik van toeslagen, effect van briefadres inschrijving op hoogte toeslagen, inkomen, vermogen	Gevoelig	Belastingdienst/Toeslagen
Persoon met briefadres op adres	Demografische gegevens	Hebben van minderjarige kinderen op ander adres, leeftijd (persoon niet ouder dan 70 jaar), ontstaan partnerschap met andere ouder van kind	Gewoon	BRP
Kinderen ingeschreven op adres	Demografische gegevens	Geboortedatum, afstamming (van wie zijn ze?)	Gewoon	BRP
Toeslag-betrokkene persoon	Identificatienummers	BSN	Identificatienummers	BRP
Toeslag-betrokkene persoon	Adresgegevens	Woonadres, briefadres, adresfunctie	Gewoon	BRP
Persoon met briefadres op adres	Historische adresgegevens	Aantal verschillende briefadressen in 5 jaar, hoe vaak is briefadresser VOW geweest	Gewoon	BRP
Personen op adres	Gegevens over gezondheid	Of er sprake is van een zorgsituatie of een sociaal-maatschappelijke situatie (alleen t.b.v. uitsluiting)	Bijzonder	Belastingdienst/Toeslagen

Belastingdienst/Toeslagen meldt dat feitelijk niet wordt nagegaan of sprake is van een zorgsituatie of een sociaal-maatschappelijke situatie t.b.v. uitsluiting. Dit staat echter nog wel zo in de beschrijving van het risicoprofiel. Daarom wordt dit gegeven voor het vervolg van deze DPIA zekerheidshalve wel meegenomen in de beoordeling.

3.2.2 Profiel UWV Langdurig niet-ingezetene

Dit profiel bevindt zich in de pilotfase. Signalen uit dit profiel worden uitgeleverd aan eenentwintig gemeenten. Er is nog geen besluit genomen over het vervolg, daarom valt dit profiel binnen de scope van deze DPIA.

Categorie betrokkenen	Categorie persoonsgegevens	Persoonsgegevens	Type persoonsgegevens (gewoon, gevoelig, bijzonder, strafrechtelijk, identificatienummer)	Bron
Persoon met WW uitkering tevens niet ingezetene	Identificatienummers	BSN	Identificatienummer	BRP
Persoon met WW uitkering tevens niet ingezetene	Adresgegevens	Verblijfsadres	Gewoon	UWV
Persoon met WW uitkering tevens niet ingezetene	Financiële gegevens	Datum start WW	Gevoelig	UWV
Persoon met WW uitkering tevens niet ingezetene	Inschrijvingsgegevens	Datum inschrijving in Register niet-ingezetenen	Gewoon	BRP
Andere niet ingezetenen	Gegevens i.v.m. inschrijving in Register niet-ingezetenen	Datum inschrijving in Register niet-ingezetenen	Gewoon	BRP

Volgens signaalleverancier UWV worden er geen gegevens geleverd over de start van de WW. Dit zijn financiële gegevens. Die zijn gevoelig. Dit staat echter wel zo in de beschrijving van het risicoprofiel. Daarom wordt zekerheidshalve voor de beoordeling in deze DPIA er vanuit gegaan dat deze gegevens conform de beschrijving verwerkt worden.

3.2.3 Profiel CJIB Post onbestelbaar retour

Categorie betrokkenen	Categorie persoonsgegevens	Persoonsgegevens	Type persoonsgegeven (gewoon, gevoelig, bijzonder, strafrechtelijk, identificatienummer)	Bron
Persoon die verkeersboete ontvangt	Adresgegevens	Adres, inclusief verificatie (signaal = adres is gelijk na verificatie en post komt toch retour)	Gewoon	BRP
Persoon die verkeersboete ontvangt	Naamgegevens	Naam	Gewoon	CJIB
Persoon die verkeersboete ontvangt	Contactgegevens	Adres	Gewoon	BRP
Persoon die verkeersboete ontvangt	Identificatienummers	BSN	Identificatienummers	BRP
Persoon die verkeersboete ontvangt	Postgegevens	Hoe vaak post onbestelbaar retour is gekomen, datum waarop dat is gebeurd, CJIB nummers	Gewoon	CJIB
Persoon die verkeersboete ontvangt	Financiële gegevens	Fase waarin boete zich bevindt (eerste aanmaning, tweede aanmaning, verhaal zonder dwangbevel), filter t.b.v. uitsluiting op Wachstand Persoonsgerichte Interventie	Gevoelig	CJIB

4. Gegevensverwerkingen

Deze DPIA gaat alleen over de tien op dit moment actieve risicoprofielen. Er is gekeken naar de verwerking van persoonsgegevens bij toepassing van het profiel in zijn huidige vorm. Het kan natuurlijk zijn dat in een eerdere versie van een profiel, bijvoorbeeld in de pilotfase, andere gegevens zijn verwerkt in de verschillende verwerkingsstappen, of dat de stappen er anders uitzagen. Dit valt buiten de scope van deze DPIA.

Binnen LAA als geheel vinden meer gegevensverwerkingen plaats, bijvoorbeeld bij het uitleveren van signalen aan gemeenten en het door gemeenten opvolgen van deze signalen. Deze gegevensverwerkingen vallen tevens buiten de scope van deze DPIA.

4.1 BRP-profielen in beheer bij RvIG

Bij het gebruik van de risicoprofielen op basis van de BRP die in beheer zijn bij RvIG (Bewoningsgraad, Doorgangsadres, Herinschrijving A, Herinschrijving B, Samenwoners en Veelverhuizers) vinden steeds dezelfde stappen plaats. Stap 1 en 2 vinden plaats bij RvIG, de overige stappen onder verantwoordelijkheid van het IKP:

1. Selectie van adressen uit de BRP die voldoen aan de in het profiel gedefinieerde criteria, zoals het ingeschreven zijn van vier of meer entiteiten op één adres in geval van profiel Samenwoners.
2. Uitsluiten van adressen met een zorg-, gevangenis- of COA-functie, alsmede van adressen die om een profielspecifieke reden moeten worden uitgesloten, zoals adressen waar alleen mensen uit dezelfde familie wonen voor profiel Bewoningsgraad.
3. Doorsturen adressen naar het IKP op basis van portiegroottes van de deelnemende gemeenten. Als de hoeveelheid adressen groter is dan de portiegrootte, wordt op basis van een profielspecifiek criterium geprioriteerd. Als er dan nog steeds te veel adressen zijn, gebeurt prioritering aselect. Doorzending naar het IKP gebeurt met gepseudonimiseerde A-nummers.
4. IKP stuurt de ontvangen gegevens naar RvIG voor actualisering en completering. RvIG controleert of de adresgegevens van de geleverde A-nummers actueel zijn op basis van de stand van BRP op dit moment, bijvoorbeeld naar aanleiding van verhuizingen. De A-nummers worden gecompleteerd, zodat er een compleet overzicht ontstaat van de inschrijvingen op een adres. RvIG stuurt deze gegevens weer terug naar IKP.
5. Verfijning binnen het IKP op basis van generieke standaardcriteria, zoals het uitsluiten van zorglocaties, gevangenissen en COA-locaties.
6. Verfijning met behulp van profielspecifieke verfijningsfactoren.
7. Uitleveren resterende adressen aan gemeenten. Deze stap valt buiten de scope van deze DPIA.
8. Optioneel: uitleveren restgroep. De adressen die wel door stap 3 komen, maar vervolgens door uitsluiting en verfijning buiten beeld raken, vormen de restgroep. In sommige gevallen worden uit de restgroep aselect adressen geselecteerd en uitgeleverd aan gemeenten. Hier worden afspraken over gemaakt per profiel. Door deze stap vinden niet meer of andere gegevensverwerkingen plaats dan bij stap 1 t/m 7, dus deze stap wordt verder buiten beschouwing gelaten.

De gegevens die bij de verschillende stappen verwerkt worden zijn voor alle zes BRP-profielen gelijk.

Gegevensverwerking	Persoonsgegevens
Stap 1 t/m 3	Adres (huisnummer gepseudonimiseerd), functie adres (woon/brief), A-nummer (gepseudonimiseerd), Geslachtsnaam (gepseudonimiseerd), geslacht, geboortedatum, inschrijvingsdatum op adres, aangifte adreshouding (ook historisch), eerstegraadsverwanten o.b.v. entiteiten
Stap 2 en 5	Matching van adressen met zorglocaties, gevangnissen en COA-locaties t.b.v. uitsluiting van deze adressen. Voor deze DPIA wordt zekerheidshalve aangenomen dat het gaat om de verwerking van bijzondere gegevens m.b.t. gezondheid, strafrechtelijke gegevens en gevoelige gegevens m.b.t. de vreemdelingenstatus
Stap 4 en 5	A-nummers horend bij doorgezonden adressen incl. A-nummers van ouders en huidige partner van personen ingeschreven op het adres
Stap 6	<p>Van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, geslachtsaanduiding, land adres buitenland, datum en omschrijving verificatie RNI, VOW-status en geschiedenis. Van hun huidig en vorig BRP-adres: gemeente, datum van inschrijving in gemeente en op adres, functie inschrijving (woon/brief), adres (zonder pseudonimiseringen), aangifte adreshouding, in onderzoek (ingang en einde), Van hun huidige en vorige verblijfplaats: Verblijfplaats huidig en vorig: identificatiecode, nummeraanduiding, ingang geldigheid, datum opnemng, in onderzoek (ingang/einde), RNI-deelnemer, omschrijving verdrag, omschrijving aangifte adreshuishouding</p> <p>Van ouders van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, in onderzoek (ingang en einde).</p> <p>Van in BRP bekende (ex) partner van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, datum huwelijk/geregistreerd partnerschap, in onderzoek (ingang en einde), ontbindingsdatum partnerschap</p>

4.2 Profielen signaalleveranciers Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB

4.2.1 Profielen Belastingdienst/Toeslagen

4.2.1.1 Schijnverlating

Bij het gebruik van het profiel Schijnverlating van de Belastingdienst/Toeslagen worden de volgende stappen doorlopen. De eerste drie stappen gebeuren bij de Belastingdienst/Toeslagen, de volgende stappen worden uitgevoerd door het IKP:

1. Selectie van adressen uit de BRP die voldoen aan in het profiel gedefinieerde criteria, zoals het veranderen van de relatiecode en het bepalen wie waarheen is verhuisd bij Schijnverlating. Deze stap wordt uitgevoerd door de Belastingdienst/Toeslagen.
2. Uitsluiten van adressen met een gevangenisfunctie. Deze stap wordt uitgevoerd door de Belastingdienst/Toeslagen.
3. Doorsturen van adressen door Belastingdienst/Toeslagen naar IKP op basis van portiegroottes van de deelnemende gemeenten. Er zijn met de Belastingdienst/Toeslagen geen afspraken gemaakt over prioritering of aanvulling. Doorsturen gebeurt op basis van BSN, zonder pseudonimisering.
4. IKP stuurt deze gegevens naar RvIG voor actualisering en completering. RvIG controleert of de adresgegevens van de geleverde BSN actueel zijn op basis van de stand van BRP op dit moment, bijvoorbeeld naar aanleiding van verhuizingen. De BSN wordt gecompleteerd, zodat er een compleet overzicht ontstaat van de inschrijvingen op een adres. RvIG stuurt deze gegevens weer terug naar IKP.

5. Verfijning binnen het IKP op basis van generieke standaardcriteria, zoals het uitsluiten van zorglocaties, gevangenissen en COA-locaties.
6. Verfijning met behulp van profielspecifieke verfijningsfactoren.
7. Uitleveren resterende adressen aan gemeenten. Deze stap valt buiten de scope van deze DPIA.
8. Optioneel: uitleveren restgroep. De adressen die wel door stap 1 komen, maar vervolgens door uitsluiting en verfijning buiten beeld raken, vormen de restgroep. In sommige gevallen worden hier aselect gekozen adressen uit uitgeleverd aan gemeenten. Hier worden afspraken over gemaakt per profiel. Door deze stap vinden niet meer of andere gegevensverwerkingen plaats dan bij stap 1 t/m 7, dus deze stap wordt verder buiten beschouwing gelaten.

Gegevensverwerking	Persoonsgegevens
Stap 1 t/m 3	<p>Ouders van kinderen op adres: Adresverlater en adres achterblijver, vorige adressen tot aantal jaar terug, relatiestatus a.d.h.v. relatiecode (gehuwd/samenwonend, ontbonden of niet, of er een nieuwe relatie is ontstaan op het adres), datum van verlating, BSN, stijging toeslagen als gevolg van verlating, openstaande vorderingen Belastingdienst/Toeslagen, hoe vaak zijn beide ouders verhuisd, hoe vaak zijn ze VOW geweest.</p> <p>Kinderen ingeschreven op adres: Geboortedatum, afstamming</p> <p>Toeslagbetrokkene: BSN, Woonadres, briefadres, adresfunctie</p>
Stap 2 en 5	<p>Matching van adressen met zorglocaties, gevangenissen en COA-locaties t.b.v. uitsluiting van deze adressen. Voor deze DPIA wordt zekerheidshalve aangenomen dat het gaat om de verwerking van bijzondere gegevens m.b.t. gezondheid, strafrechtelijke gegevens en gevoelige gegevens m.b.t. de vreemdelingenstatus</p>
Stap 4 en 5	<p>Voor alle bewoners op het achterblijver en verlatersadres: BSN van ouder1 en ouder2 en (ex)partners, en van kinderen</p>
Stap 6	<p>Van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, geslachtsaanduiding, land adres buitenland, datum en omschrijving verificatie RNI, VOW-status en geschiedenis. Van hun huidig en vorig BRP-adres: gemeente, datum van inschrijving in gemeente en op adres, functie inschrijving (woon/brief), adres (zonder pseudonimiseringen), aangifte adreshouding. in onderzoek (ingang en einde), Van hun huidige en vorige verblijfplaats: Verblijfplaats huidig en vorig: identificatiecode, nummeraanduiding, ingang geldigheid, datum opneming, in onderzoek (ingang/einde), RNI-deelnemer, omschrijving verdrag, omschrijving aangifte adreshuishouding</p> <p>Van ouders van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, in onderzoek (ingang en einde)</p> <p>Van in BRP bekende (ex) partner van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, datum huwelijk/geregistreerd partnerschap, in onderzoek (ingang en einde), ontbindingsdatum partnerschap</p>

4.2.1.2 Briefadres financieel belang

Bij het gebruik van het profiel Briefadres financieel belang van de Belastingdienst/Toeslagen worden de volgende stappen doorlopen. De eerste drie stappen worden uitgevoerd door de Belastingdienst/Toeslagen, de volgende stappen vinden plaats bij het IKP:

1. Selectie van adressen uit de BRP die voldoen aan in het profiel gedefinieerde criteria, zoals selectie op adressen waar een toeslagbetrokkene is ingeschreven in combinatie met briefadressen. Deze stap wordt uitgevoerd door de Belastingdienst/Toeslagen.
2. Uitsluiten van adressen met een vermeende zorgfunctie, of waar sociaalmaatschappelijke functies mee verbonden zijn. Deze stap wordt uitgevoerd door de Belastingdienst/Toeslagen.
3. Doorsturen adressen van Belastingdienst/Toeslagen naar IKP op basis van portiegroottes van de deelnemende gemeenten. Als er meer adressen zijn dan binnen de portiegrootte wordt geprioriteerd op basis van de datum van het signaal, van jong naar oud. Doorsturen gebeurt op basis van het BSN (niet gepseudonimiseerd).
4. IKP stuurt deze gegevens naar RvIG voor actualisering en completering. RvIG controleert of de adresgegevens van de geleverde BSN actueel zijn op basis van de stand van BRP op dit moment, bijvoorbeeld naar aanleiding van verhuizingen. De BSN wordt gecompoteerd, zodat er een compleet overzicht ontstaat van de inschrijvingen op een adres. RvIG stuurt deze gegevens weer terug naar IKP.
5. Verfijning binnen het IKP op basis van generieke standaardcriteria, zoals het uitsluiten van zorglocaties, gevangenissen en COA-locaties.
6. Verfijning met behulp van profielspecifieke verfijningsfactoren.
7. Uitleveren resterende adressen aan gemeenten. Deze stap valt buiten de scope van deze DPIA.
8. Optioneel: uitleveren restgroep. De adressen die wel door stap 1 komen, maar vervolgens door uitsluiting en verfijning buiten beeld raken, vormen de restgroep. In sommige gevallen worden hier aselect gekozen adressen uit uitgeleverd aan gemeenten. Hier worden afspraken over gemaakt per profiel. Door deze stap vinden niet meer of andere gegevensverwerkingen plaats dan bij stap 1 t/m 7, dus deze stap wordt verder buiten beschouwing gelaten.

Gegevensverwerking	Persoonsgegevens
Stap 1 en 2	<p>Persoon met brief/woonadres op adres: gebruik van toeslagen, effect van briefadres inschrijving op hoogte toeslagen, hebben van minderjarige kinderen op ander adres, leeftijd (persoon niet ouder dan 70 jaar)</p> <p>Kinderen van personen op adres: geboortedatum, afstamming</p> <p>Persoon met briefadres op adres: aantal verschillende briefadressen in 5 jaar, hoe vaak is briefadresser VOW geweest</p> <p>Toeslagbetrokkene: BSN, woonadres, briefadres, adresfunctie, vermogen, inkomensgegevens, ontstaan partnerschap</p>
Stap 2	Uitsluiten van adressen waarbij een vermeende zorgfunctie speelt o.b.v. de gegevens van de Belastingdienst
Stap 3 en 4	BSN van personen ingeschreven op adres (woon/brief) en toeslagbetrokkene
Stap 5	Matching van adressen met zorglocaties, gevangenissen en COA-locaties t.b.v. uitsluiting van deze adressen. Voor deze DPIA wordt zekerheidshalve aangenomen dat het gaat om de verwerking van bijzondere gegevens m.b.t. gezondheid, strafrechtelijke gegevens en gevoelige gegevens m.b.t. de vreemdelingenstatus.
Stap 6	<p>Van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, geslachtsaanduiding, land adres buitenland, datum en omschrijving verificatie RNI, VOW-status en geschiedenis. Van hun huidig en vorig BRP-adres: gemeente, datum van inschrijving in gemeente en op adres, functie inschrijving (woon/brief), adres (zonder</p>

<p>pseudonimiseringen), aangifte adreshouding, in onderzoek (ingang en einde), Van hun huidige en vorige verblijfplaats: Verblijfplaats huidig en vorig: identificatiecode, nummeraanduiding, ingang geldigheid, datum opneming, in onderzoek (ingang/einde), RNI-deelnemer, omschrijving verdrag, omschrijving aangifte adreshuishouding</p> <p>Van ouders van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, in onderzoek (ingang en einde).</p> <p>Van in BRP bekende (ex) partner van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, datum huwelijk/geregistreerd partnerschap, in onderzoek (ingang en einde), ontbindingsdatum partnerschap</p>

4.2.2 Profiel UWV Langdurig niet-ingezeten

Bij toepassing van het profiel Langdurig niet-ingezeten van het UWV vinden de volgende verwerkingsstappen plaats. De eerste drie stappen vinden plaats bij het UWV, de volgende stappen worden door IKP uitgevoerd:

1. Selectie van personen die als niet-ingezetene staan inschreven in de BRP en die langer dan vier maanden WW genieten, inclusief het bij UWV bekende adres. Deze stap wordt uitgevoerd door het UWV.
2. Uitsluiten van adressen van personen die met toestemming van UWV in het buitenland verblijven of die UWV zelf al in onderzoek heeft. Deze stap wordt uitgevoerd door UWV.
3. Doorsturen door UWV van adressen naar IKP op basis van portiegroottes van de deelnemende gemeenten. Er zijn met UWV geen afspraken gemaakt over prioritering of aanvulling. Doorsturen gebeurt op basis van BSN, zonder pseudonimisering.
4. IKP stuurt deze gegevens naar RvIG voor actualisering en completering. RvIG controleert of de adresgegevens van de geleverde BSN actueel zijn op basis van de stand van BRP op dit moment, bijvoorbeeld naar aanleiding van verhuizingen. De BSN wordt gecombineerd, zodat er een compleet overzicht ontstaat van de inschrijvingen op een adres. RvIG stuurt deze gegevens weer terug naar IKP.
5. Verfijning binnen IKP op basis van generieke standaardcriteria, zoals het uitsluiten van zorglocaties, gevangenissen en COA-locaties.
6. Verfijning met behulp van profielspecifieke verfijningsfactoren.
7. Uitleveren resterende adressen aan gemeenten. Deze stap valt buiten de scope van deze DPIA.
8. Optioneel: uitleveren restgroep door IKP. De adressen die wel door stap 1 komen, maar vervolgens door uitsluiting en verfijning buiten beeld raken, vormen de restgroep. In sommige gevallen worden hier aselekt gekozen adressen uit uitgeleverd aan gemeenten. Hier worden afspraken over gemaakt per profiel. Door deze stap vinden niet meer of andere gegevensverwerkingen plaats dan bij stap 1 t/m 7, dus deze stap wordt verder buiten beschouwing gelaten.

Gegevensverwerking	Persoonsgegevens
Stap 1 t/m 3	Persoon met WW-uitkering tevens niet-ingezetene: BSN, A-nummer, verblijfsadres of gegevens UWV, datum start WW, datum inschrijving in Register niet-ingezetenen, of persoon met toestemming van UWV in het buitenland verblijft dan wel een grensuitkering ontvangt Personen op zelfde adres: A-nummer
Stap 4 en 5	BSN van niet-ingezetene persoon met WW-uitkering en personen ingeschreven op zelfde adres
Stap 5	Matching van adressen met zorglocaties, gevangenissen en COA-locaties t.b.v. uitsluiting van deze adressen. Voor deze DPIA wordt zekerheidshalve aangenomen dat het gaat om de verwerking van bijzondere gegevens m.b.t. gezondheid, strafrechtelijke gegevens en gevoelige gegevens m.b.t. de vreemdelingenstatus.
Stap 6	Van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, geslachtsaanduiding, land adres buitenland, datum en omschrijving verificatie RNI, VOW-status

<p>en geschiedenis. Van hun huidig en vorig BRP-adres: gemeente, datum van inschrijving in gemeente en op adres, functie inschrijving (woon/brief), adres (zonder pseudonimiseringen), aangifte adreshouding, in onderzoek (ingang en einde), Van hun huidige en vorige verblijfplaats: Verblijfplaats huidig en vorig: identificatiecode, nummeraanduiding, ingang geldigheid, datum opneming, in onderzoek (ingang/einde), RNI-deelnemer, omschrijving verdrag, omschrijving aangifte adreshuishouding</p> <p>Van ouders van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, in onderzoek (ingang en einde).</p> <p>Van in BRP bekende (ex) partner van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, datum huwelijk/geregistreerd partnerschap, in onderzoek (ingang en einde), ontbindingsdatum partnerschap</p>
--

4.2.3 Profiel CJIB Post onbestelbaar retour

Bij toepassing van het profiel Post onbestelbaar retour van het CJIB vinden de volgende verwerkingsstappen plaats. De eerste drie stappen vinden plaats bij het CJIB, de volgende stappen worden uitgevoerd door het IKP:

1. Selectie van adressen aan de hand van boetes die in de afgelopen maand onbestelbaar retour zijn gekomen i.c.m. inschrijvingsgegevens BRP. Deze stap wordt uitgevoerd door CJIB.
2. Uitsluiten van adressen van personen die zich bij CJIB hebben gemeld voor hulp met het betalen van hun verkeersboetes. Deze stap wordt uitgevoerd door CJIB.
3. Doorsturen adressen door CJIB naar IKP op basis van portiegroottes van de deelnemende gemeenten. Als er teveel adressen zijn, worden eerst dubbelingen verwijderd. Als er dan nog steeds teveel adressen zijn wordt aselect gekozen welke worden doorgezonden. Doorsturen gebeurt op basis van BSN, zonder pseudonimisering.
4. IKP stuurt deze gegevens naar RvIG voor actualisering en completering. RvIG controleert of de adresgegevens van de geleverde BSN actueel zijn op basis van de stand van BRP op dit moment, bijvoorbeeld naar aanleiding van verhuizingen. De BSN wordt gecompleteerd, zodat er een compleet overzicht ontstaat van de inschrijvingen op een adres. RvIG stuurt deze gegevens weer terug naar IKP.
5. Verfijning binnen IKP op basis van generieke standaardcriteria, zoals het uitsluiten van zorglocaties, gevangenissen en COA-locaties.
6. Verfijning met behulp van profielspecifieke verfijningsfactoren.
7. Uitleveren resterende adressen aan gemeenten. Deze stap valt buiten de scope van deze DPIA.
8. Optioneel: uitleveren restgroep. De adressen die wel door stap 1 komen, maar vervolgens door uitsluiting en verfijning buiten beeld raken, vormen de restgroep. In sommige gevallen worden hier aselect gekozen adressen uit uitgeleverd aan gemeenten. Hier worden afspraken over gemaakt per profiel. Door deze stap vinden niet meer of andere gegevensverwerkingen plaats dan bij stap 1 t/m 7, dus deze stap wordt verder buiten beschouwing gelaten.

Gegevensverwerking	Persoonsgegevens
Stap 1 t/m 3	Persoon die verkeersboete ontvangt: adres of BRP, inclusief verificatie (signaal = adres is gelijk na verificatie en post komt toch retour), BSN, hoe vaak post onbestelbaar retour is gekomen, datum waarop dat is gebeurd, CJIB nummers, filter op status wacht op persoonlijke interventie t.b.v. uitsluiting van adres van doorlevering.
Stap 4 en 5	BSN van geadresseerde verkeersboete
Stap 5	Matching van adressen met zorglocaties, gevangenissen en COA-locaties t.b.v. uitsluiting van deze adressen. Voor deze DPIA wordt zekerheidshalve aangenomen dat het gaat om de verwerking van bijzondere gegevens m.b.t. gezondheid, strafrechtelijke gegevens en gevoelige gegevens m.b.t. de vreemdelingenstatus.

Stap 6	<p>Van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, geslachtsaanduiding, land adres buitenland, datum en omschrijving verificatie RNI, VOW-status en geschiedenis. Van hun huidig en vorig BRP-adres: gemeente, datum van inschrijving in gemeente en op adres, functie inschrijving (woon/brief), adres (zonder pseudonimiseringen), aangifte adreshouding, in onderzoek (ingang en einde), Van hun huidige en vorige verblijfplaats: Verblijfplaats huidig en vorig: identificatiecode, nummeraanduiding, ingang geldigheid, datum opneming, in onderzoek (ingang/einde), RNI-deelnemer, omschrijving verdrag, omschrijving aangifte adreshuishouding</p> <p>Van ouders van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, in onderzoek (ingang en einde).</p> <p>Van in BRP bekende (ex) partner van personen op adres: A-nummer, BSN, geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, datum huwelijk/geregistreerd partnerschap, in onderzoek (ingang en einde), ontbindingsdatum partnerschap</p>
--------	--

5. Verwerkingsdoeleinden

5.1 Verhogen kwaliteit (juistheid) BRP-gegevens

Het overkoepelende doel van alle gegevensverwerkingen die plaatsvinden bij het opstellen en toepassen van risicoprofielen in het kader van LAA is het verhogen van de kwaliteit (juistheid) van de adresgegevens van (niet)ingezetenen in de basisregistratie personen (BRP). Binnen de AVG sluit het verwerkingsdoel aan bij artikel 5 van de verordening. Een van de beginselen inzake de verwerking van persoonsgegevens uit de AVG is 'juistheid': *'gegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd; alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren'*. Het doel waarvoor LAA met name in het leven is geroepen is om te bevorderen dat de gegevens die zijn opgenomen in de BRP juist zijn. Dit is ook het doel van het merendeel van de gegevensverwerking die in het kader van het opstellen en toepassen van de risicoprofielen plaatsvindt. De risicoprofielen dienen om adressen te selecteren waarover gerede twijfel bestaat dat de gegevens in de BRP kloppen, en zo gemeenten in staat te stellen hier gericht onderzoek naar te doen met als doel de gegevens aan te passen indien nodig. Bij alle profielen is het verhogen van de kwaliteit van de BRP-gegevens het primaire doel van de gegevensverwerkingen dat in het kader van die profielen plaatsvinden.

Dataminimalisatie en verhogen trefkans

Daarbinnen dienen de gegevensverwerkingen die leiden tot uitsluiting van adressen van verder onderzoek door gemeenten (uitsluiting c.q. verfijning) tot dataminimalisatie en verhoging van de trefkans (de kans dat bij een LAA-onderzoek door een gemeente op basis van een signaal geconstateerd wordt dat een adresgegeven niet correct is). Deze verwerkingen zorgen ervoor dat er niet onnodig veel adressen worden doorgezonden naar gemeenten, en dat gemeenten gericht onderzoek kunnen uitvoeren naar adressen waar de kans bestaat dat een correctie nodig is. Zo worden er zo min mogelijk mensen onnodig geconfronteerd met bijvoorbeeld een huisbezoek vanuit de gemeente. Risicoprofielen waarbij de trefkans structureel lager is dan 50% worden namelijk uit de roulatie gehaald.

5.2 Voorkomen en bestrijden van onjuist gebruik van toeslagen en uitkeringen

Het voorkomen van onrechtmatig of onjuist gebruik van overheids gelden is voor alle risicoprofielen geen doel op zichzelf, maar een nevenopbrengst van de toepassing van LAA als geheel. Voor het profiel Langdurig niet-ingezetenen van UWV geldt daarnaast dat het voorkomen en bestrijden van onterecht gebruik van uitkeringen volgens UWV uitdrukkelijk een neven doelstelling is. Dit profiel dient primair ter verhoging van de juistheid van gegevens in BRP door te zorgen dat niet-ingezetene WW-ontvangers zich alsnog inschrijven wanneer dit voor hen mogelijk is. De meeste treffers bestaan er bij dit profiel uit dat iemand zich alsnog inschrijft en daardoor zijn recht op WW behoudt, maar het levert wel degelijk ook resultaten op het gebied van bestrijding van misbruik en onjuiste toekenning op.

Dit laatste geldt voor de profielen van de Belastingdienst/Toeslagen (Schijnverlating en Briefadres financieel belang) in sterkere mate. Deze profielen zijn er uitdrukkelijk ook op gericht om situaties aan het licht te brengen waarin personen financieel voordeel behalen door zich onterecht in te schrijven op een (brief)adres in de BRP, doordat er een hoger recht op toeslagen en/of een lagere belastingplicht

ontstaat. Het belangrijkste doel van deze twee profielen is voor de signaalleverancier Belastingdienst/Toeslagen daarom eerder het voorkomen van misbruik van recht en onjuiste toekenning door middel van onjuiste inschrijving in de BRP. Het verhogen van de kwaliteit van BRP is echter ook bij deze twee profielen een belangrijk nevendoeel, want ook Belastingdienst/Toeslagen is afhankelijk van de juistheid van BRP-gegevens voor de uitvoering van zijn wettelijke taken.

Dataminimalisatie en verhogen trefkans

Ook bij de profielen van de Belastingdienst/Toeslagen en het UWV vindt een aantal verwerkingen plaats die specifiek gericht zijn op dataminimalisatie en het verhogen van de trefkans van het profiel. Dit zijn net als bij de overige profielen de verwerkingen die zich richten op het uitsluiten van adressen van verdere selectie en van doorlevering aan de gemeenten. Deze verwerkingen zorgen ervoor dat er minder adressen voor verder onderzoek worden geleverd aan gemeenten, en dat er minder mensen onnodig worden geconfronteerd met een huisbezoek.

5.3 Oorspronkelijk verwerkingsdoeleinde

Wat het oorspronkelijke verwerkingsdoeleinde was van de verzamelde gegevens hangt in het geval van deze DPIA met name af van de bron van de gegevens, zoals aangegeven in het eerste onderdeel van deze DPIA met betrekking tot welke persoonsgegevens worden verwerkt:

- **BRP:** gegevens uit de BRP zijn oorspronkelijk verzameld en verwerkt met als doel overheidsorganen te voorzien van de in deze registratie opgenomen gegevens, voor zover deze gegevens noodzakelijk zijn voor de vervulling van hun taak. Bijna alle overheidsorganen in Nederland gebruiken BRP-gegevens bij het uitvoeren van hun taken.
- **Belastingdienst/Toeslagen:** gegevens waarvan de bron in de risicoprofielen Schijnverlating en Briefadres financieel belang de Belastingdienst/Toeslagen is, zoals wie toeslagbetrokkene is en wat het financieel belang is bij het voeren van een briefadres, zijn oorspronkelijk verzameld en verwerkt met als doel het toekennen van toeslagen en het heffen van belasting, inclusief het toetsen van de rechtmatigheid hiervan.
- **UWV:** gegevens waarvan de bron in het risicoprofiel Langdurig niet-ingezetenen het UWV is, zoals wie een WW-uitkering ontvangt, zijn oorspronkelijk verzameld en verwerkt met als doel het verstrekken van WW-uitkeringen, inclusief het toetsen van de rechtmatigheid hiervan.
- **CJIB:** gegevens waarvan de bron in het risicoprofiel CJIB Post onbestelbaar retour is zijn oorspronkelijk verwerkt met als doel het verzenden van de aanschrijvingen en het incasseren van verkeersboetes door het CJIB op basis van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv).

6. Betrokken partijen

Deze DPIA is uitgevoerd tijdens en na afloop van de behandeling van het wetsvoorstel waarin LAA uitdrukkelijk wettelijk verankerd wordt. Dit wetsvoorstel wijzigt de verantwoordelijkheidsverdeling voor het verwerken van gegevens ten opzichte van de huidige situatie. Daarom is in het onderstaande zowel de huidige als de nieuwe situatie weergegeven.

6.1 Huidige situatie

In de huidige situatie berust de verwerkingsverantwoordelijkheid voor de gegevensverwerking in het IKP (ICTU) bij de colleges van B&W van de gemeenten die op vrijwillige basis deelnemen aan LAA. Daarom wordt tussen elke deelnemende gemeente en ICTU een verwerkersovereenkomst gesloten. Er zijn ook convenanten gesloten tussen signaalleveranciers Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB en ICTU.

Naam partij	Rol partij	Functies/afdelingen	Persoonsgegevens
College B&W deelnemende gemeenten	Verwerkingsverantwoordelijke Ontvanger Verstrekker	Bevoegde medewerkers voor BRP-gegevens voor ontvangen signalen en uitvoeren adresonderzoek	Verwerkingsverantwoordelijke: alle gegevens die i.h.k.v. totstandkoming en gebruik risicoprofielen voor LAA verwerkt worden door IKP Verstrekker: BRP-gegevens Ontvanger: adres, naam, BSN van personen op adres waar signaal over gaat ¹⁷
RvIG	Verwerkings-Verantwoordelijke Verwerker Verstrekker	Bevoegde medewerkers voor LAA	Verwerkingsverantwoordelijke en verwerker: alle gegevens die verwerkt worden bij het uitvoeren van de stappen uit BRP-risicoprofielen die RvIG zelf uitvoert (zie paragraaf 4.1) Verstrekker: A-nummers
ICTU	Verwerker Verstrekker	Bevoegde medewerkers Informatieknooppunt LAA	Verwerker en verstrekker: Alle in het kader van het gebruik van de risicoprofielen verwerkte persoonsgegevens
Belastingdienst/ Toeslagen	Verwerkingsverantwoordelijke Verwerker Verstrekker	Bevoegde medewerkers voor leveren gegevens aan LAA	Verwerkingsverantwoordelijke en verwerker: uitvoeren van eerste stappen van de eigen risicoprofielen (zie paragraaf 4.2) Verstrekker van persoonsgegevens waarvan de bron de Belastingdienst / Toeslagen is aan IKP, zoals wie toeslagbetrokkene is
UWV	Verwerkingsverantwoordelijke Verwerker Verstrekker	Bevoegde medewerkers voor leveren gegevens aan LAA	Verwerkingsverantwoordelijke en verwerker: uitvoeren van eerste stappen van eigen risicoprofiel (zie paragraaf 4.3) Verstrekker van persoonsgegevens waarvan UWV de bron is, zoals wie een WW-uitkering ontvangt
CJIB	Verwerkingsverantwoordelijke Verwerker Verstrekker	Bevoegde medewerkers voor leveren gegevens aan LAA	Verwerkingsverantwoordelijke en verwerker: uitvoeren van eerste stappen van eigen risicoprofiel (zie paragraaf 4.5) Verstrekker van persoonsgegevens waarvan CJIB de bron is, zoals postgegevens CJIB

¹⁷ Dit blijkt uit het concept-besluit LAA op grond van artikel 2.37d Wet BRP.

6.2 Nieuwe situatie als gevolg van wettelijke verankering LAA

In de situatie die ontstaat als gevolg van de wettelijke verankering van LAA verschuiven de verantwoordelijkheden: de minister van BZK wordt op grond van de Wet BRP aangewezen als verwerkingsverantwoordelijke voor het IKP en gemeenten worden verplicht om deel te nemen. RvIG blijft zelf de BRP-profielen draaien (net als in de huidige situatie) en neemt daarnaast ook het IKP over van ICTU. ICTU heeft dus geen rol meer in de nieuwe situatie.

Naam partij	Rol partij	Functies/afdelingen	Persoonsgegevens
Minister van BZK RvIG	Verwerkings- verantwoordelijke Verwerker Verstrekker	Bevoegde medewerkers voor LAA	Verwerkingsverantwoordelijke en verwerker: Alle persoonsgegevens die verwerkt worden bij totstandkoming en toepassen BRP-profielen en bij IKP Verstrekker: alle meldingen ontvangen van signaalleveranciers
College B&W deelnemende gemeenten	Ontvanger	Bevoegde medewerkers voor BRP-gegevens voor ontvangen signalen en uitvoeren adresonderzoek	Ontvanger: adres, naam, BSN van personen op adres waar signaal over gaat ¹⁸
Belastingdienst/Toeslagen	Verwerkings- verantwoordelijke Verwerker Verstrekker	Bevoegde medewerkers voor leveren gegevens aan LAA	Verwerkingsverantwoordelijke en verwerker: uitvoeren van eerste stappen van de eigen risicoprofielen (zie paragraaf 4.2). Verstrekker van persoonsgegevens waarvan de bron de Belastingdienst / Toeslagen is, zoals wie toeslagbetrokkene is
UWV	Verwerkings- verantwoordelijke Verwerker Verstrekker	Bevoegde medewerkers voor leveren gegevens aan LAA	Verwerkingsverantwoordelijke en verwerker: uitvoeren eerste stappen van de eigen risicoprofielen (zie paragraaf 4.3). Verstrekker van persoonsgegevens waarvan UWV de bron is, zoals wie een WW-uitkering ontvangt
CJIB	Verwerkings- verantwoordelijke Verwerker Verstrekker	Bevoegde medewerkers voor leveren gegevens aan LAA	Verwerkingsverantwoordelijke en verwerker: : uitvoeren van eerste stappen van eigen risicoprofiel (zie paragraaf 4.5). Verstrekker van persoonsgegevens waarvan CJIB de bron is, zoals postgegevens CJIB

¹⁸ Dit blijkt uit het concept-besluit LAA op grond van artikel 2.37d Wet BRP.

7. Belangen bij de gegevensverwerkingen

De belangen die de betrokken partijen hebben bij de gegevensverwerkingen wijzigen niet of nauwelijks als gevolg van het wetsvoorstel. Daarom wordt in het onderstaande schema geen onderscheid gemaakt tussen de huidige situatie en de nieuwe situatie. Wel is het zo dat de rol van ICTU (en dus ook diens belang) vervalt in de nieuwe situatie (zie paragraaf 6.2)

Betrokken partij	Belangen
Minister van BZK (RvIG)	Zorgen voor juistheid BRP als basis voor wettelijke taken overheden in Nederland, ondersteunen van gemeenten bij onderzoek naar juistheid adresgegevens
Gemeenten	Invullen van hun verantwoordelijkheid om te zorgen dat de BRP-gegevens in hun gemeente kloppen, gericht kunnen uitvoeren van onderzoek naar juistheid adresgegevens en daardoor efficiënter kunnen inzetten van middelen
ICTU (alleen huidige situatie)	Bijdragen aan juistheid BRP en ondersteunen betrokken overheden (signaalleveranciers en gemeenten) in opdracht van minister van BZK. In de nieuwe situatie vervalt de rol van ICTU en daarmee dit belang
Belastingdienst/Toeslagen	Bijdragen aan juistheid BRP t.b.v. uitvoering eigen taken, voorkomen en bestrijden van onjuiste of onrechtmatige toekenning van toeslagen door uitvoeren LAA-onderzoek en adresonderzoek door gemeenten op adressen waar risico op onjuiste of onrechtmatige toekenning bestaat
UWV	Bijdragen aan juistheid BRP t.b.v. uitvoering eigen taken, zorgen dat WW-ontvangers voor wie geldt dat zij zich in BRP als ingezetene moeten inschrijven dit ook doen zodat zij WW kunnen blijven ontvangen, bestrijding van onjuist of onterecht ontvangen WW-uitkeringen (bijvoorbeeld als WW-uitkering zonder toestemming in het buitenland wordt ontvangen)
CJIB	Bijdragen aan juistheid BRP t.b.v. uitvoering eigen wettelijke taken op grond van de Wahv

8. Verwerkingslocaties

Alle gegevensverwerkingen binnen de scope van deze DPIA vinden plaats in Nederland.

9. Technieken en methoden van de gegevensverwerkingen

9.1 Informatiebeveiliging

Voor het verwerken van de persoonsgegevens (die ieder in hun eigen omgeving voor hun eigen taken verwerkt worden door RvIG en ICTU in het kader van de totstandkoming en het gebruik van risicoprofielen voor LAA) wordt een data-analyse-omgeving bij deze twee organisaties gebruikt. Het checken en depseudonimiseren van A-nummers gebeurt in een speciale beveiligde omgeving, waartoe alleen DICTU toegang heeft. Alle gegevensstromen tussen RvIG en ICTU lopen via een beveiligde omgeving. De bij LAA gebruikte ICT-voorzieningen voldoen volgens intern onderzoek door het ministerie van BZK grotendeels aan de normen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (hierna: BIO). BIO beschrijft de invulling van de NEN-ISO/IEC 27001:2017 en de NEN-ISO/IEC 27002:2017 voor de overheid. Hierbij is getoetst op BBN-niveau 2. Dit is het meest geëigende BBN-niveau voor de bij LAA verwerkte gegevens. Voor informatiesystemen binnen de overheid vormt BBN2 het uitgangspunt. BBN2 is van toepassing indien:

- er vertrouwelijke informatie wordt verwerkt;
- mogelijke incidenten leiden tot bestuurlijke commotie;
- de veiligheid van andere systemen afhankelijk is van de veiligheid van het eigen systeem.

Het te beschermen belang van BBN2 is maximaal ‘Departementaal Vertrouwelijk’ en privacygevoelige informatie met een verhoogd vertrouwelijkheidsniveau, zoals bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke persoonsgegevens.

De systemen die gebruikt worden voor LAA voldoen op het gebied van de technieken en methoden van gegevens bescherming aan het BBN2 niveau van informatiebeveiliging. Dit betekent dat in elk geval de volgende waarborgen aanwezig zijn¹⁹:

- Er is een beveiligingsbeleid voor het gebruik van mobiele apparatuur, zoals laptops. Dit is bij voorkeur zero footprint (er wordt helemaal geen bedrijfsinformatie onbewust opgeslagen), maar minimaal voorzien van een toegangsbeveiligingsmechanisme, versleuteling voor vertrouwelijke gegevens en de mogelijkheid tot wissen op afstand. Bovendien wordt de software op de apparaten actief beheerd. Daarnaast worden gebruikers gewezen op de risico's van het gebruik van mobiele apparaten.
- Er is een toegangsbeveiligingsbeleid voor netwerken en netwerkdiensten. Medewerkers krijgen alleen toegang tot die diensten waarvoor zij specifiek bevoegd zijn. Wie waartoe toegang heeft en wie niet wordt actief beheerd en bijgehouden, bijvoorbeeld wanneer een medewerker uit dienst gaat. Hiervoor is een formele gebruikerstoegangsprocedure in werking, waarbij het toekennen en gebruik van speciale toegangsrechten zo veel mogelijk moet worden beperkt en beheerst.
- Er zijn maatregelen genomen die het fysiek en/of logisch isoleren van informatie met specifiek belang waarborgen, zoals persoonsgegevens. Gebruikers kunnen alleen die informatie met specifiek belang inzien en verwerken die ze nodig hebben voor de uitoefening van hun taak.

¹⁹ De vereisten waaraan moet worden voldaan per beveiligingsniveau zijn vastgelegd in de meest recente versie van BIO. Deze is te vinden op <https://www.bio-overheid.nl/>

- Apparatuur wordt zo geplaatst en beschermd dat risico's van bedreigingen en gevaren van buitenaf, alsook de kans op onbevoegde toegang worden verkleind. Dit geldt ook voor uitvallen van de nutsvoorzieningen en verstoring of schade aan kabels.
- Er is een 'clear desk-beleid' voor papieren documenten en verwijderbare opslagmedia en een 'clear screen-beleid' voor informatie verwerkende faciliteiten, en er wordt voor gezorgd dat medewerkers dit ook naleven.
- Er zijn maatregelen getroffen tegen malware en tegen het verlies van gegevens.
- Er worden logbestanden van gebeurtenissen gemaakt die gebruikersactiviteiten, uitzonderingen en informatiebeveiligingsgebeurtenissen registreren. Deze worden bewaard en regelmatig beoordeeld.
- Software wordt up to date gehouden, technische kwetsbaarheden worden op tijd gerepareerd.
- Elektronisch berichtenverkeer en gegevenstransport vinden op beveiligde wijze plaats.

Bovendien worden bij de eerste stappen van het uitvoeren van risicoprofielen een aantal meer gevoelige of gemakkelijk tot een persoon of adres te herleiden gegevens gepseudonimiseerd, te weten A-nummers, namen en huisnummers. Waar het gaat om de registratie van een persoon als ouder van een kind wordt ook het BSN gepseudonimiseerd. Van geboortedata wordt alleen jaar en maand verwerkt, de dag wordt in eerste instantie weggelaten. Deze gegevens worden pas weer gedepseudonimiseerd als dit voor verdere uitvoering van het profiel of LAA-onderzoek nodig is, en na het uitvoeren van alle selectiestappen waarmee adressen worden uitgesloten. Er worden dus geen gegevens gedepseudonimiseerd van adressen waar niet verder mee gewerkt wordt. Deze wijze van werken met pseudonimiseren van gegevens draagt bij aan de beveiliging en bescherming van de desbetreffende persoonsgegevens. In de schema's in hoofdstuk 3 is te vinden welke gegevens door welke verwerkingsverantwoordelijke gepseudonimiseerd worden verwerkt.

9.2 Profileren en automatische besluitvorming

Onder profilering in de zin van de AVG wordt verstaan *'elke vorm van geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens waarbij aan de hand van persoonsgegevens bepaalde persoonlijke aspecten van een natuurlijke persoon worden geëvalueerd, met name met de bedoeling de beroepsprestaties, economische situatie, gezondheid, persoonlijke voorkeuren, interesses, betrouwbaarheid, gedrag, locatie of verplaatsingen te analyseren of te voorspellen'*.

Bij de totstandkoming en het gebruik van de BRP-risicoprofielen in het kader van LAA is sprake van profilering, want:

- De risicoprofielen bestaan uit een set business rules die voor een groot deel automatisch worden uitgevoerd;
- Er worden persoonsgegevens verwerkt;
- Er wordt een persoonlijk aspect van een natuurlijk persoon geëvalueerd, namelijk of diens inschrijving in BRP correct is dan wel of hij zich had moeten inschrijven in BRP maar dat niet heeft gedaan.

Ditzelfde geldt voor de risicoprofielen van de signalleveranciers Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB. In alle gevallen bestaat het profiel uit een set business rules die voor een groot deel automatisch worden uitgevoerd.

Wel variëren de profielen van de signaalleveranciers in de mate van complexiteit van de analysestappen die de signaalleverancier zelf uitvoert. CJIB heeft het meest eenvoudige risicoprofiel: hier worden enkele simpele nadere selectiestappen uitgevoerd op de lijst van adressen waar vandaan post onbestelbaar retour is gekomen. Het onbestelbaar retour komen van de post is de aanleiding om een adres überhaupt in de analyse mee te nemen. Daarom is CJIB van mening dat bij de analysestappen die CJIB zelf uitvoert geen sprake is van profilering. De profielen van de Belastingdienst/Toeslagen en UWV zitten complexer in elkaar. Hier voert de signaalleverancier zelf een selectie uit op bijvoorbeeld personen met een WW-uitkering of toeslagen die aan bepaalde aanvullende vereiste voldoen, zoals personen die langer dan vier maanden als niet-ingezetene staan ingeschreven, of het hebben van een briefadres. Ook UWV is van mening dat bij de analysestappen die door UWV zelf worden uitgevoerd geen sprake is van profilering.

Echter, gelet op hoe het uitvoeren van risicoprofielen in het kader van LAA in zijn werk gaat, kunnen de analysestappen die door de signaalleveranciers worden uitgevoerd voor de beoordeling in het kader van deze DPIA niet zomaar losgeknipt worden van de stappen die het IKP uitvoert bij de beoordeling of sprake is van profilering. Bij elke keer dat het risicoprofiel wordt gedraaid worden immers altijd alle daarin omschreven stappen doorlopen. Zowel de stappen die de signaalleverancier uitvoert als de stappen die worden uitgevoerd door het IKP. Dit moet daarom als een geheel worden gezien van business rules en analysestappen, die in elk geval bij het IKP grotendeels automatisch worden uitgevoerd. Bovendien worden hier altijd persoonsgegevens verwerkt, en dient de verwerking om te beoordelen of de betrokken persoon correct in BRP is ingeschreven. Bij alle risicoprofielen is daarom sprake van profilering, omdat in het hele proces aan de voorgaande definitie van profilering wordt voldaan.

RvIG maakt eigen algoritmes waarbij persoonsgegevens worden verwerkt openbaar in een algoritmeregister.²⁰ Hierin zijn ook de door RvIG beheerde BRP-profielen opgenomen. De risicoprofielen van de signaalleveranciers worden niet op een vergelijkbare wijze gepubliceerd. Het verdient de aanbeveling om dit alsnog te doen, omdat hier net zo goed sprake is van profilering. Hier wordt in hoofdstuk 17 en 18 nader op ingegaan.

Bij het uitvoeren van de risicoprofielen is geen sprake van automatische besluitvorming. De risicoprofielen dienen slechts ter selectie van de adressen die aan de gemeenten worden voorgelegd voor verdere evaluatie en onderzoek. Het profiel fungeert daarmee als selectiegrond en uitdrukkelijk niet als beslisgrond. Op basis van de enkele selectie vindt er geen wijziging van de gegevens in de BRP plaats, daarvoor is altijd eerst een beslissing – bijvoorbeeld na een LAA-onderzoek of adresonderzoek – van het verantwoordelijke college van B&W nodig. Op meerdere plekken in dit proces is er sprake van menselijke tussenkomst (zie hoofdstuk 2). Dit maakt dat er hier geen sprake is van geautomatiseerde besluitvorming. Voorts wordt er bij de ontwikkeling van signalen geen gebruik gemaakt van kunstmatige intelligentie.

Er is geen sprake van het gebruik van cloud- of big data-oplossingen bij het gebruik van risicoprofielen in het kader van LAA. Ook wordt er geen gebruik gemaakt van kunstmatige intelligentie.

²⁰ <https://www.rvig.nl/over-rvig/algoritmeregister>

10. Juridisch en beleidsmatig kader

Het juridisch en beleidsmatig kader voor de totstandkoming en het gebruik van risicoprofielen in het kader van LAA wijzigt als gevolg van het wettelijk verankeren van LAA in de Wet BRP. Daarom wordt in dit hoofdstuk zowel op de huidige als op de nieuwe situatie ingegaan.

10.1 Huidige situatie

In de huidige situatie is er geen expliciet juridisch kader voor het gebruik van risicoprofielen in het kader van LAA, of voor LAA zelf. LAA is als project opgezet op grond van de taken en bevoegdheden die de betrokken overheden al hadden op grond van de Wet BRP. De gemeenten zijn vanwege hun wettelijke verantwoordelijkheid voor het borgen van de juistheid van de gegevens in BRP op grond van artikel 1.4 Wet BRP aangewezen als verwerkingsverantwoordelijke. ICTU voert haar werkzaamheden uit als verwerker namens de colleges van B&W. RvIG voert haar taken uit op grond van de algemene verantwoordelijkheid van de minister van BZK voor de centrale voorzieningen in het kader van de BRP, zoals vastgelegd in artikel 1.5 Wet BRP. Alle deelnemende gemeenten hebben een verwerkersovereenkomst gesloten met ICTU. De signaalleveranciers Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB opereren op grond van hun verplichting op grond van artikel 2.34 van de Wet BRP om een terugmelding te doen aan het college van B&W wanneer zij gereede twijfel hebben over de juistheid van een adresgegeven in de BRP.

Daarnaast wordt het gebruik van BSN gereguleerd door de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer. Deze wet bepaalt dat overheden het burgerservicenummer mogen verwerken wanneer dat nodig is voor de uitvoering van hun wettelijke taken. Hiervoor is geen aanvullende wettelijke grondslag nodig in sectorale wetgeving.

10.2 Nieuwe situatie na wettelijke verankering LAA

Het wetsvoorstel ter wettelijke verankering van LAA in de BRP schept een expliciet juridisch kader voor LAA, en dus ook voor de totstandkoming en het gebruik van risicoprofielen door BZK / RvIG. De minister van BZK wordt aangewezen als verwerkingsverantwoordelijke en krijgt de taak gemeenten te ondersteunen bij het verrichten van onderzoeken naar de juistheid van BRP-gegevens. Dit gebeurt door toevoeging van een artikel aan de Wet BRP. In datzelfde artikel krijgt de minister de bevoegdheid om bijzondere gegevens met betrekking tot gezondheid te verwerken en wordt hem verboden gegevens te verwerken over nationaliteit, geboorteplaats of gegevens die daarvan zijn afgeleid, voor zover die verwerking discriminatoire selectie van personen tot gevolg heeft. Gemeenten worden verplicht deel te nemen aan LAA, en hoeven niet meer allemaal een eigen verwerkersovereenkomst met ICTU te sluiten nu de verwerking van gegevens in wetgeving geregeld wordt.

De minister krijgt op grond van het wetsvoorstel de bevoegdheid om gegevens uit de BRP en gegevens van signaalleveranciers te verwerken. Artikel 2.37c van de Wet BRP maakt de minister bevoegd tot het ontvangen van gegevens van de signaalleveranciers. Artikel 2.37b, eerste lid, van het wetsvoorstel voorziet in de mogelijkheid om bij ministeriële regeling bestuursorganen aan te wijzen die, in afwijking van artikel 2.34 Wet BRP, gereede twijfel over de juistheid van een adresgegeven, melden aan de minister van BZK (en niet rechtstreeks aan het college). Zoals bijvoorbeeld de signaalleveranciers, die op grond van dit artikel zullen worden aangewezen. Daarnaast regelt dit artikel dat een aangewezen bestuursorgaan ook de gevallen aan de minister moet melden waarin het vermoedt dat betrokkene ten onrechte niet als ingezetene in de basisregistratie bekend is. Zoals in de

situatie waarin een bestuursorgaan beschikt over een binnenlands verblijfadres van een burger, terwijl een registratie als ingezetene in de BRP ontbreekt. Artikel 2.37b, eerste lid, van het wetsvoorstel bepaalt nadrukkelijk dat de aangewezen bestuursorganen ook meldingen kunnen doen met betrekking tot het briefadres van een persoon. Ook de juistheid van een briefadres is van belang voor het correct uitvoeren van wettelijke regelingen en voor de effectiviteit van overheidsbeleid. Het profiel Briefadres met financieel belang van Belastingdienst/Toeslagen gaat hier met name over. In het kader van een terugmelding kan het bestuursorgaan ook nog andere, bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen, gegevens aan de minister verstrekken, die noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van de ondersteunende taak van de Minister (artikel 2.37b, tweede lid, van het wetsvoorstel). Het gaat hier om aanvullende informatie die door de Minister wordt gebruikt bij de ontwikkeling van signalen voor de gemeente.

Ook het gebruik van gegevens uit de BRP en de inzet van risicoprofielen wordt uitdrukkelijk vastgelegd als bevoegdheid van de minister van BZK. Het wetsvoorstel voorziet in de mogelijkheid dat de minister informatie verwerkt uit de centrale voorziening die wordt gebruikt voor de systematische verstrekking van gegevens uit de basisregistratie, de verstrekkingenvoorziening (artikel 2.37c, eerste lid, aanhef en onder a, van het wetsvoorstel). Daarbij mag hij op grond van artikel 2.37c Wet BRP gebruik maken van risicoprofielen om adressen uit deze voorziening te selecteren. Daarnaast bepaalt het derde lid van artikel 2.37c dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld met betrekking tot de verwerking van de gegevens en de te hanteren analysemethoden. Zo wordt transparantie geboden over de wijze waarop de minister met het gebruik van risicoprofielen tot de ontwikkeling van signalen komt. Ook wordt de minister verplicht om bij de ontwikkeling van risicoprofielen controle door menselijke tussenkomst te waarborgen.

De Wet algemene bepalingen burgerservicenummer wijzigt niet als gevolg van de wettelijke verankering van LAA. De hiervoor geldende regels blijven dus hetzelfde.

11. Bewaartermijnen

In de huidige situatie geldt voor de gegevens die ICTU verwerkt in het kader van IKP een bewaartermijn van vijf jaar. Voor het overige gelden er geen specifieke bewaartermijnen voor de gegevens die verwerkt worden in het kader van de totstandkoming en het gebruik van risicoprofielen. Dit betekent dat voor het overgrote merendeel van de gegevens de reguliere bewaartermijnen uit de BRP gelden. Persoonsgegevens in de BRP worden voor altijd bewaard. Als een organisatie persoonsgegevens uit de BRP krijgt, wordt de registratie van deze verstrekking 20 jaar bewaard.

Voor de gegevens die worden verwerkt door signaalleveranciers **voordat** deze worden doorgeleverd aan het IKP wordt in de Wet BRP ook in de nieuwe situatie geen bewaartermijn gegeven. Wel bevatten de privacy statements van de signaalleveranciers bepalingen over bewaartermijnen.

- Het privacy statement van de Belastingdienst/Toeslagen verwijst voor de gehanteerde bewaartermijnen naar de selectielijst voor de Belastingdienst/Toeslagen op grond van de Archiefwet.²¹ Hierin is vastgelegd dat de gegevens die de Belastingdienst/Toeslagen verzamelt in het kader van het toekennen van toeslagen tot 12 jaar worden bewaard na de einddatum van de toeslag zijn verstrekt. Het is niet helemaal duidelijk of deze bewaartermijn ook geldt in het kader van de medewerking van Belastingdienst/Toeslagen aan LAA.
- Ook UWV verwijst in zijn eigen privacy statement naar de selectielijst van het UWV op grond van de Archiefwet voor de bewaartermijn van persoonlijke gegevens.²² Voor gegevens verzameld in het kader van fraudeonderzoeken geldt een bewaartermijn van 10 jaar na afronding van het onderzoek voor de onderzoeksgegevens, en 3 jaar voor het fraudesignaal zelf. Gegevens verzameld in het kader van de verstrekking van uitkeringen worden 5 tot 10 jaar na het einde van de uitkering bewaard, afhankelijk van het precieze gegeven en de uitkering. Het is niet duidelijk of deze bewaartermijnen ook gelden in het kader van de medewerking van het UWV aan LAA.
- CJIB verwijst in zijn privacy statement ook naar de van toepassing zijnde selectielijst in het kader van de Archiefwet van het Ministerie van Justitie en Veiligheid²³. Hierin is bepaald dat de gegevens die CJIB verzamelt in het kader van de uitvoering van zijn taken 5 jaar na inning van een verkeersboete mogen worden bewaard. Ook voor de gegevens van CJIB is niet duidelijk of en hoe dit geregeld is voor de persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van de medewerking van CJIB aan LAA.

Voor de gegevens die verwerkt worden door het IKP **nadat** de signaalleveranciers gegevens hebben doorgeleverd geldt in de huidige situatie zoals gezegd een bewaartermijn van vijf jaar. Deze is vastgelegd in de verwerkerovereenkomst tussen gemeenten en ICTU, en in de bestaande convenanten met de signaalleveranciers.

In de nieuwe situatie na de verankering van LAA in de Wet BRP zullen bewaartermijnen worden vastgelegd bij ministeriële regeling. De minister is voornemens hiervoor aansluiting te zoeken bij de bewaartermijnen op grond van de BRP. De bewaartermijn voor gegevens die verwerkt worden door het IKP blijft 5 jaar. Voor de gegevens die de minister van BZK / RvIG verwerkt wordt de termijn van 20 jaar uit de Wet BRP gehanteerd. Voor de gegevens die door de signaalleveranciers zelf verwerkt

²¹ <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/selectielijst-voor-de-neerslag-van-de-handelingen-van>

²² <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/selectielijst-voor-het-uitvoeringsinstituut-werknemersverzekeringen-uwv-voor>

²³ <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/selectielijst-van-het-ministerie-van-justitie-en-veiligheid-en>

worden, wordt in de ministeriële regeling geen bewaartermijn vastgelegd. Hiervoor blijven dus de bewaartermijnen gelden die de signaalleveranciers zelf hanteren.

12. Rechtsgrond

De grondslag voor alle verwerkingen is artikel 6, eerste lid, aanhef en onder e van de AVG (de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang) en artikel 6, eerste lid, aanhef en onder c van die verordening (de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust). Zie de analyse van het juridisch kader in hoofdstuk 10 voor de wettelijke bepalingen die van toepassing zijn in de huidige situatie en de nieuwe situatie.

13. Bijzondere en gevoelige persoonsgegevens

Het verwerken van bijzondere persoonsgegevens is in principe verboden. Verwerking is pas mogelijk wanneer een uitzonderingsgrond van toepassing is. Strafrechtelijke persoonsgegevens zijn geen bijzondere gegevens, maar hiervoor gelden op grond van de AVG wel specifieke eisen. Bij verwerking van een nationaal identificatienummer moet dit uitdrukkelijk bij wet zijn toegestaan. De AVG stelt geen specifieke eisen aan het verwerken van gevoelige persoonsgegevens, en kent deze categorie ook niet. Het rapportagemodel DPIA's voor de Rijksdienst kent deze categorie wel, daarom wordt deze hier ook meegenomen bij de beoordeling.

13.1 Nationale identificatienummers

In hoofdstuk 3 is geconstateerd dat bij vrijwel alle gegevensverwerkingen in het kader van het gebruik van de risicoprofielen hetzij het BSN, hetzij het A-nummer, hetzij beide nationale identificatienummers worden gebruikt. A-nummers worden in het belang van dataminimalisatie gepseudonimiseerd in de eerste analysestappen van de BRP-profielen. Bij de risicoprofielen van de signaalleveranciers wordt door de signaalleveranciers zelf alleen het BSN gebruikt. In de stappen die IKP uitvoert wordt ook het A-nummer verwerkt, maar dit wordt niet uitgeleverd aan gemeenten.

Voor nationale identiteitsnummers bepaalt artikel 87 AVG dat dit alleen is toegestaan wanneer hiervoor een wettelijke grondslag bestaat. Die is er in dit geval. Artikel 10 van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer bepaalt dat overheden die het BSN gebruiken in het kader van hun wettelijke taken hier geen nadere wettelijke grondslag voor nodig hebben. Alle deelnemende overheden verwerken het BSN en het A-nummer bij de uitoefening van hun wettelijke taken op grond van de Wet BRP, dus aan deze uitzonderingsgrond is voldaan.

13.2 Strafrechtelijke gegevens

In hoofdstuk 3 van deze DPIA is gebleken dat bij alle actieve risicoprofielen mogelijk strafrechtelijke gegevens worden verwerkt. Het gaat om het matchen van adressen met een celfunctie c.q. gevangenisfunctie, ten behoeve van uitsluiting van deze adressen van verdere selectie en verwerking. Hieruit kan indirect worden afgeleid dat de personen die zijn ingeschreven op deze adressen verdachte of veroordeelde zijn in het kader van de strafrechtspleging. Dit is een strafrechtelijk gegeven. Artikel 10 van de AVG bepaalt dat het verwerken van strafrechtelijke gegevens alleen is toegestaan wanneer dit gebeurt onder toezicht van de overheid of wanneer dit is toegestaan op grond van nationale wetgeving die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van betrokkenen biedt. In artikel 32 en 33 van de Uitvoeringswet AVG (hierna: UAVG) worden de uitzonderingsgronden die het mogelijk maken om strafrechtelijke gegevens te verwerken gereguleerd. Op de verwerking van gegevens in het kader van LAA is artikel 33b UAVG van toepassing. Het gaat hier namelijk om gegevensverwerking door een publiekrechtelijk samenwerkingsverband van verwerkingsverantwoordelijken. Deze gegevensverwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van de taken van deze verwerkingsverantwoordelijken. Het behoort tot de wettelijke taken van alle afnemers van de BRP om de juistheid van de gegevens in de BRP te waarborgen, en melding te maken aan de minister van BZK wanneer er een vermoeden bestaat dat een gegeven niet juist is. Bovendien zijn alle betrokken partijen voor de uitvoering van hun overheidstaken afhankelijk van de juistheid van gegevens in de BRP. Zonder LAA zouden de betrokken partijen geen andere manier hebben om proactief te voorkomen dat er onjuiste gegevens in BRP staan dan random LAA-onderzoek of adresonderzoek initiëren. Hierbij zouden veel meer en meer willekeurig gegevens verwerkt worden dan nu het geval is. Bovendien worden de strafrechtelijke gegevens slechts verwerkt om de

desbetreffende adressen uit te sluiten van verder onderzoek. De betrokken personen ondervinden hier dus geen enkel nadeel van. Hiermee is voldaan aan de eis op grond van artikel 33b UAVG dat de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen niet onevenredig wordt geschaad.

13.3 Bijzondere persoonsgegevens

In hoofdstuk 3 is gebleken dat bij alle actieve risicoprofielen in ieder geval indirect bijzondere gegevens met betrekking tot de gezondheid van de betrokken personen worden verwerkt. Dit gebeurt in de stappen waarin op basis van het matchen van adressen met de Zorgkaart Nederland en andere adresdatabases de personen ingeschreven op adressen die een zorgfunctie hebben en deze adressen worden uitgesloten van verdere analyse in het kader van een risicoprofiel en van uitlevering aan gemeenten voor onderzoek. In deze stap is in elk geval indirect af te leiden dat er iets aan de hand is met de gezondheid van de personen die zijn ingeschreven op dit adres.

Verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens is verboden, tenzij een van de in artikel 9, tweede lid, van de AVG vermelde uitzonderingsgronden zich voordoet. Een specifieke uitzonderingsgrond voor de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens is dat de verwerking noodzakelijk is om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene (artikel 9, tweede lid, onder g, van de AVG).

Het wetsvoorstel voor de wettelijke verankering van LAA bevat in het voorgestelde artikel 2.37a van de wet BRP een specifieke grondslag voor de minister van BZK om deze gegevens te verwerken ten behoeve van de uitsluiting van de desbetreffende adressen. Hierbij is voldaan aan de geldende randvoorwaarden op grond van de AVG. De uitsluiting die hiermee geschiedt, levert geen enkel nadeel op voor de belangen van de betrokken personen en hun privacy, omdat hun adres juist niet langer in aanmerking komt voor analyse en ook niet wordt uitgeleverd aan de gemeente ten behoeve van verder onderzoek. De verwerking beperkt zich tot wat strikt noodzakelijk is ter uitvoering van de taak van de minister van BZK, namelijk het ondersteunen van gemeenten bij het handhaven van de juistheid van gegevens in de BRP. Dit is een noodzakelijke verwerking, die bovendien evenredig is met het nagestreefde doel.

In de huidige situatie bevat de regelgeving geen uitdrukkelijke grondslag voor het verwerken van gegevens op het gebied van gezondheid – niet voor de minister van BZK, maar ook niet voor de andere betrokken organisaties binnen LAA. Desalniettemin is wel aan eerder genoemde uitzonderingsgrond van de AVG voldaan. De verwerking in de huidige situatie is niet minder noodzakelijk en geschiedt eveneens met als doel uitsluiting van de desbetreffende adressen van verder onderzoek. Hiermee worden de belangen van de betrokken personen niet geschaad. Het bestaan van een uitdrukkelijke wettelijke grondslag voor de gegevensverwerking is voor deze uitzonderingsgrond geen vereiste.

In hoofdstuk 3 is gebleken dat ook de Belastingdienst/Toeslagen mogelijk indirect bijzondere gegevens verwerkt op het gebied van gezondheid. Dit gebeurt in het risicoprofiel Briefadres met financieel belang. Hier worden conform de beschrijving in het getoetste profiel bij het uitvoeren van de eerste stappen van de analyse adressen met een vermeende zorgfunctie uitgesloten van verdere analyse en van doorlevering aan het IKP. Hierdoor worden deze adressen ook niet uitgeleverd aan gemeenten voor vervolgonderzoek. De Belastingdienst/Toeslagen meldt zelf dat deze gegevens niet

verwerkt worden, maar het staat nog wel zo in de beschrijving in het risicoprofiel. Daarom is er voor deze beoordeling zekerheidshalve van uitgegaan dat deze gegevens wel verwerkt worden. Mocht dit toch niet het geval zijn, dan ligt aanpassing van de beschrijving in het risicoprofiel voor de hand.

Het wetsvoorstel voor de wettelijke verankering van LAA bevat geen uitdrukkelijke grondslag voor de Belastingdienst/Toeslagen om deze gegevens te mogen verwerken. De huidige situatie is voor deze verwerking dus gelijk aan de toekomstige situatie. Hier is dezelfde uitzonderingsgrond van toepassing als in het voorgaande. Het uitsluiten van adressen met een zorgfunctie geschiedt in het kader van dataminimalisatie bij het uitvoeren van het risicoprofiel, en dient juist de belangen van de betrokken personen. Hiermee is aan het vereiste van evenredigheid voldaan. Bovendien gebeurt dit in het algemeen belang op grond van nationaal recht. Het waarborgen van de juistheid van de BRP is essentieel voor het uitvoeren van nagenoeg alle persoonsgerichte overheidstaken, en kan dus als een zwaarwegend belang worden aangemerkt.

13.4 Gevoelige persoonsgegevens

Bepaalde persoonsgegevens kunnen door de context waarin zij gebruikt worden gevoelig zijn, en daardoor mogelijk een hoog risico met zich meebrengen. Daarom onderkent het Model DPIA voor de Rijksdienst de categorie gevoelige persoonsgegevens. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om gegevens over de financiële situatie van betrokkenen, of gegevens die kunnen leiden tot stigmatisering of uitsluiting van de betrokken personen (anders dan gegevens over ras of etniciteit).

Bij de uitvoering van de risicoprofielen in het kader van LAA worden op een aantal momenten gevoelige gegevens verwerkt door de signaalleveranciers:

- Belastingdienst/Toeslagen verwerkt in de eerste analysestappen ten behoeve van de risicoprofielen Schijnverlating en Briefadres met financieel belang financiële gegevens. Belastingdienst/Toeslagen selecteert op wie toeslagen ontvangt, en beziet of de inschrijving in de BRP op een briefadres of een ander adres dan de rest van het gezin invloed heeft op de hoogte van die toeslagen. Belastingdienst/Toeslagen stuurt vervolgens **alleen** de adressen die hieruit komen door naar IKP op basis van BSN. De financiële gegevens over toeslagen worden niet verder doorgeleverd en belanden ook niet bij de gemeenten voor verder onderzoek. Deze blijven bij Belastingdienst/Toeslagen als signaalleverancier.
- UWV verwerkt in de eerste analysestappen ten behoeve van het risicoprofiel Langdurig niet-ingezeten ook financiële gegevens. Er wordt namelijk geselecteerd op personen die langer dan 4 maanden WW ontvangen, en die tevens niet-ingezetene zijn. UWV stuurt vervolgens **alleen** de adressen die hieruit komen door naar IKP op basis van BSN. De financiële gegevens over WW-uitkeringen worden niet verder doorgeleverd en belanden ook niet bij de gemeenten voor verder onderzoek. Deze gegevens blijven bij UWV als signaalleverancier.
- CJIB verwerkt bij de door henzelf uitgevoerde stappen van het risicoprofiel Post onbestelbaar retour ook mogelijk gevoelige gegevens. Hierbij wordt namelijk geselecteerd op de fase waarin de invordering zich bevindt, en worden adressen waarvoor een persoonsgerichte interventie van toepassing is uitgesloten van verdere selectie. CJIB stuurt **alleen** de adressen die hieruit komen door naar IKP op basis van BSN. De eerder gebruikte gegevens over de invordering worden niet verder doorgeleverd en belanden ook niet bij de gemeenten voor verder onderzoek. Deze blijven bij CJIB als signaalleverancier.

Er gelden op grond van de AVG en de Nederlandse wetgeving geen specifieke eisen voor het verwerken van gevoelige gegevens. Wel moet conform het Model DPIA voor de Rijksdienst bezien worden of dit proportioneel is. Dat betekent dat er moet worden gekeken of er alternatieven zijn waarbij minder gevoelige gegevens worden verwerkt. Ook moet worden bezien of de belangen van de betrokken personen hierdoor niet onevenredig worden geschaad.

Belastingdienst/Toeslagen en het UWV hebben geen alternatief voor het verwerken van de gevoelige gegevens dat minder impact heeft op de persoonlijke levenssfeer van de betrokken personen. Zouden zij niet selecteren op ontvangers van toeslagen of WW-uitkeringen, dan zouden zij alleen maar een bredere willekeurige selectie van adressen kunnen doorsturen naar IKP waardoor er dus ook adressen in aanmerking komen voor onderzoek waar geen indicatie is dat er mogelijk iets aan de hand is met de inschrijving. Het UWV heeft zelfs geen gegevens van personen die helemaal geen uitkering via het UWV ontvangen. Het is voor hen dus niet mogelijk om hier niet op te selecteren. Een ander alternatief zou zijn om een selectiecriteria te gebruiken waarbij geen gevoelige gegevens verwerkt worden, zoals het onbestelbaar retour komen van post. Hiermee worden de doelen die Belastingdienst en UWV hebben echter niet gediend. De meest voorkomende treffer bij UWV is dat een WW-gerechtigde zich alsnog als ingezetene inschrijft. Dit effect wordt niet bereikt als alleen van onbestelbare post zou worden uitgegaan. Ook het bestrijden van onjuist of onterecht gebruik van uitkeringen is dan niet mogelijk. Ditzelfde geldt voor de Belastingdienst. Hun gegevensverwerking heeft als neven doel het voorkomen en bestrijden van het onjuist of onterecht ontvangen van toeslagen. Dit doel kan niet worden bereikt wanneer er op geen enkele manier het gegeven dat iemand toeslagen ontvangt mag worden verwerkt. Het werken met een signaal als onbestelbare post leidt er niet toe dat dit doel bereikt wordt.

Een ander alternatief voor deze signaalleveranciers zou zijn om helemaal niet deel te nemen aan LAA. Dan zouden zij zelf moeten onderzoeken of de inschrijving in de BRP van de ontvangers van uitkeringen en toeslagen klopt, waar dat aan de orde is. Ten eerste is dit niet hun wettelijke taak: de gemeente is primair verantwoordelijk voor het uitvoeren van adresonderzoek om de juistheid van de BRP-gegevens te waarborgen. Ten tweede legt dit een onevenredig groot beslag op de middelen van deze organisaties, en is dit daarom voor hen niet goed werkbaar. Bovendien zijn er voldoende waarborgen rond het gebruik van gevoelige gegevens. Deze worden op geen enkele manier doorgezonden aan andere partijen in de keten, maar blijven bij de signaalleverancier.

Uit de beoordeling in hoofdstuk 3 blijkt dat ook het IKP mogelijk gevoelige gegevens verwerkt. Dit gebeurt bij het uitsluiten van adressen met een COA-functie. Hierbij is indirect af te leiden dat de betrokken personen die zijn ingeschreven op het adres als vluchteling, asielzoeker of statushouder in Nederland aanwezig zijn. Ook hiervoor is geen alternatief. Het enige alternatief is dat de adressen van COA-locaties wel worden doorgeleverd aan gemeenten, die vervolgens zelf kunnen beslissen of hier verder onderzoek wordt uitgevoerd of niet. De COA-adresgegevens worden alleen verwerkt met als doel de adressen uit te sluiten van verdere selectie en verwerking. Hierdoor worden de belangen van de betrokken personen niet geschaad. Het alternatief, waarbij deze adressen wel in aanmerking komen voor mogelijk onderzoek door de gemeente, is voor de betrokken personen waarschijnlijk nadeliger. Ook hier is het verwerken van gevoelige gegevens dus te rechtvaardigen.

14. Doelbinding

Het doelbindingsbeginsel houdt in dat persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden moeten worden verzameld en dat zij vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze mogen worden verwerkt. Het beginsel van minimale gegevensverwerking vereist dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

14.1 Doelbinding BRP-profielen

De persoonsgegevens afkomstig uit de BRP worden verwerkt met als doel de ondersteuning van gemeenten bij hun taak om de juistheid van de gegevens in BRP te waarborgen. Dit geldt niet als ander doel dan waarvoor die gegevens verzameld zijn. De Wet BRP bepaalt dat de basisregistratie is opgericht om persoonsgegevens te bevatten, en tot doel heeft overheidsorganen te voorzien van de in de registratie opgenomen gegevens, voor zover deze gegevens noodzakelijk zijn voor de vervulling van hun taak. Het zorgen dat deze gegevens juist zijn kan worden gezien als onderdeel van dit bredere doel.

14.2 Doelbinding profielen signaalleveranciers

De persoonsgegevens afkomstig van Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB worden in het kader van LAA door de signaalleveranciers niet verwerkt voor het doel waarvoor zij oorspronkelijk waren verzameld. Deze gegevens werden verzameld door de signaalleveranciers voor het uitoefenen van hun respectievelijke wettelijke taken: het heffen van belastingen en het uitkeren van toeslagen, het verstrekken van WW-uitkeringen en het opleggen en incasseren van verkeersboetes op grond van de Wahv. Voor Belastingdienst/Toeslagen en UWV geldt dat het controleren van de rechtmatigheid van toeslagen en uitkeringen uitdrukkelijk ook een doel is waarvoor de gegevens worden verzameld. De verwerking bij het toepassen van de risicoprofielen geschiedt met het hoofddoel van het waarborgen van de juistheid van gegevens in de BRP. In het geval van de Belastingdienst/Toeslagen en UWV is het voorkomen en bestrijden van onjuiste of onrechtmatige toekenning van toeslagen en uitkeringen een nevendoeel.

De verdere verwerking van de gegevens afkomstig van de Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB met de voormelde doelen is wel verenigbaar met het oorspronkelijke doel waarvoor de gegevens door deze organisaties verzameld en verwerkt zijn. Hiervoor gelden de volgende argumenten:

- Er ligt een direct verband tussen het doel van het controleren of de gegevens in de BRP juist zijn en het uitvoeren van de wettelijke taken van de signaalleveranciers. Deze instanties zijn voor een goede uitoefening van hun taken deels afhankelijk van de juistheid van gegevens in de BRP. Bovendien is het doel van de verwerking en verstrekking van gegevens door de Belastingdienst/Toeslagen en UWV ook het voorkomen van onrechtmatig of onjuist gebruik van uitkeringen en toeslagen, en is dit wel expliciet één van de taken van de Belastingdienst/Toeslagen en van UWV. De desbetreffende gegevens zijn bovendien door deze instanties verzameld om te kunnen controleren of toeslagen en uitkeringen terecht werden toegekend.
- De signaalleveranciers zijn op grond van de Wet BRP verplicht om bij gerede twijfel aan de juistheid van gegevens in het BRP hiervan melding te maken aan het college van B&W. Het leveren van gegevens voor risicoprofielen kan gezien worden als een nadere invulling van

deze wettelijke verplichting op grond van de Wet BRP. In het wetsvoorstel voor de wettelijke verankering van LAA wordt dit ook uitdrukkelijk zo geregeld in de Wet BRP.

- Het gaat slechts zeer beperkt om bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens. Alle bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens die verwerkt worden, worden gebruikt om adressen uit te sluiten van verdere analyse en van uitlevering aan gemeenten voor onderzoek. Hierdoor worden de belangen van de betrokken personen op geen enkele manier geschaad. Daarnaast dient dit het belang van dataminimalisatie. Zo wordt voorkomen dat er nodeloos veel adressen aan gemeenten worden uitgeleverd.
- Het gaat slechts beperkt om gevoelige persoonsgegevens. Deze verlaten de signaalleveranciers bovendien niet. Het zijn persoonsgegevens die zij in het kader van de verstrekking van en controle op toeslagen en uitkeringen en het heffen van boetes toch al verwerken. De gegevens worden niet doorgeleverd aan andere betrokken organisaties binnen LAA en voor het gebruik ervan zijn geen redelijke en werkbare alternatieven voorhanden.
- De mogelijke gevolgen voor de betrokken personen van verwerking van de gegevens die **niet** worden gebruikt voor uitsluiting van adressen en personen zijn beperkt, en zijn niet het rechtstreekse gevolg van de gegevensverwerking. Het gaat om het volgende:
 - o Aanpassen van gegevens in BRP. Dit enkele gegeven hoeft geen verdere gevolgen te hebben voor de betrokken en heeft dit in de meeste gevallen ook niet. Dit geldt voor alle profielen.
 - o Bij profielen van de Belastingdienst/Toeslagen kan mogelijk na onderzoek door de gemeente op basis van het signaal de constatering worden gedaan dat de administratieve situatie niet in overeenstemming is met de werkelijke situatie. Hierdoor kan de Belastingdienst/Toeslagen een nader onderzoek naar misbruik of onterechte toekenning in gang zetten. De achterliggende oorzaak is dan wel het wel of niet bewust onjuist inschrijven in de BRP door toeslagbetrokkenen. Dit is geen noodzakelijk gevolg van de gegevensverwerking in het kader van LAA an sich.
 - o Bij het profiel van UWV komt het vaak voor dat een WW-gerechtigde zich alsnog inschrijft en daardoor zijn WW-uitkering behoudt. Echter, het kan ook zo zijn dat na onderzoek door UWV na terugkoppeling van de gemeente de constatering wordt gedaan dat de WW-uitkering moet worden ingetrokken omdat de betrokkene in het buitenland verblijft. De onderliggende oorzaak hiervan is dat de rechthebbende zich niet aan de regels houdt die gelden voor het ontvangen van een WW-uitkering. Dit is geen noodzakelijk gevolg van de gegevensverwerking in het kader van LAA an sich.
- Er zijn passende waarborgen in de gegevensverwerking ingebouwd:
 - o Bij het uitvoeren van de zes BRP-risicoprofielen in beheer bij RvIG worden A-nummers, huisnummers en namen gepseudonimiseerd gedurende de eerste analysestappen. Deze gegevens worden pas later in het analyseproces gedepseudonimiseerd. Dit zorgt ervoor dat zo weinig mogelijk van deze gegevens zonder pseudonimisering worden verwerkt. Geboortedata worden alleen met maand en jaar verwerkt, dus zonder de geboortedag.
 - o Signaalleveranciers leveren de gegevens op grond waarvan zij de eerste selectiestappen in het risicoprofiel niet door aan het IKP. ze leveren alleen de adressen en BSN door die hier het resultaat van zijn. Zo blijven gegevens over toeslagen en uitkeringen respectievelijk bij Belastingdienst/Toeslagen en UWV.
 - o Bij het uitvoeren van alle risicoprofielen, inclusief die van signaalleveranciers, worden na doorlevering aan het IKP stappen doorlopen die dienen om gegevens uit te sluiten en te verfijnen. Het gaat om uitsluiting van adressen aan de hand van generieke standaardcriteria, zoals het uitsluiten van zorglocaties, gevangenissen en COA-

locaties, en om verfijning met behulp van profielspecifieke factoren. Door het uitsluiten en verfijnen wordt gezorgd dat het zo min mogelijk voorkomt dat adressen waar niets mee aan de hand is worden uitgeleverd ter onderzoek door de gemeente.

- Uitsluiting in de eerste stappen van de profielen van Belastingdienst/Toeslagen en UWV: bij het toepassen van profiel Schijnverlating van de Belastingdienst/Toeslagen worden gevangenislocaties uitgesloten in het begin. Bij het profiel Langdurig niet-ingezet van UWV geldt dit voor personen die met toestemming van UWV een uitkering in het buitenland ontvangen.
- De selectie van adressen voor het profiel Post onbestelbaar retour van CJIB wordt beperkt tot de brieven die in de afgelopen maand retour zijn gekomen.

15. Noodzaak en evenredigheid

De juistheid van (adres)gegevens in de BRP is essentieel voor het functioneren van de Nederlandse overheid. Een overheid die zijn burgers niet kent of niet weet te vinden, is niet in staat om de taken te verrichten die door de burgers aan haar zijn toevertrouwd. Het is in veel gevallen een randvoorwaarde voor het correct uitvoeren van wettelijke regelingen en voor de effectiviteit van overheidsbeleid. Voor de burger is een juiste registratie van belang voor zijn correspondentie met de overheid en om aanspraak te kunnen maken op (adresgerelateerde) overheidsvoorzieningen. Wanneer gegevens ontbreken of niet correct zijn, kan het voorkomen dat een voorziening onterecht wordt genoten of dat een burger juist ten onrechte geen gebruik van een voorziening kan maken. Om onjuist gebruik, waaronder fraude, met publieke middelen tegen te gaan is het dan ook van belang dat incorrecte adresgegevens in de BRP worden geïdentificeerd en hersteld. Omgekeerd kan een correctie van een adresgegeven ertoe leiden dat een burger juist (weer) aanspraak kan maken op een voorziening, bijvoorbeeld omdat een einde wordt gemaakt aan een dubbele inschrijving op een adres. Tot slot kan het identificeren en herstellen van incorrecte gegevens bijdragen aan de oplossing van sociale problematiek, doordat de burger (weer) in het vizier van de overheid komt.

Het opstellen en uitvoeren van risicoprofielen is noodzakelijk voor een goede werking van LAA. LAA is een instrument dat overheden op een efficiënte manier in staat stelt om proactief incorrecte adresgegevens te identificeren en te laten herstellen. Bij het werken met risicoprofielen wordt expliciet rekening gehouden met dataminimalisatie. De risicoprofielen zorgen er namelijk voor dat zeer gericht gewerkt kan worden en dat gemeenten alleen signalen ontvangen over adressen waarover daadwerkelijk gereede twijfel bestaat. Zo wordt voorkomen dat de gemeente een onderzoek start naar een adres waarvan er geen indicaties zijn dat er iets mis is. Bovendien worden, waar mogelijk, waarborgen toegepast als uitsluiting en verfijning van gegevens in het belang van dataminimalisatie.

De inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen staat in evenredige verhouding tot het doel van het waarborgen van de juistheid van gegevens in de BRP. Het uitvoeren van de profielen van de Belastingdienst/Toeslagen en UWV heeft ook het voorkomen en bestrijden van onrechtmatige of onjuiste toekenning van toeslagen en uitkeringen als doel. Ook gelet op dit doel is de verwerking van persoonsgegevens proportioneel, omdat het gaat om gegevens die de toeslagbetrokkene c.q. uitkeringsgerechtigde zelf zijn aangeleverd bij het aanvragen van toeslagen of uitkeringen, en die de Belastingdienst/Toeslagen c.q. UWV op grond van de toepasselijke wetgeving mede mag gebruiken om te controleren of de aanvrager wel recht heeft op de toeslag. Bovendien verlaten deze gegevens de Belastingdienst/Toeslagen en het UWV niet.

De verwerkingsdoeleinden kunnen in redelijkheid niet op een andere, voor de betrokken personen minder nadelige wijze worden verwezenlijkt. Het werken met risicoprofielen zorgt er juist voor dat er gericht gewerkt wordt, en dat adressen waarvan op voorhand al gezegd kan worden dat er waarschijnlijk niets aan de hand is worden uitgesloten. Het door middel van risicoprofielen analyseren en bundelen van informatie komt de effectiviteit en doelmatigheid van het uiteindelijke adresonderzoek door de gemeente ten goede. Dit is ook in het belang van de privacy van de burger, die hierdoor niet willekeurig en onnodig een huisbezoek krijgt in het kader van een onderzoek naar de juistheid van diens adresregistratie in de BRP.

Dit laatste geldt uitdrukkelijk ook voor het verwerken van bijzondere en strafrechtelijke gegevens. Gegevens over de gezondheid en strafrechtelijke gegevens worden alleen verwerkt met als doel de desbetreffende adressen en de daar ingeschreven personen uit te sluiten van verder onderzoek. Deze verwerking leidt dus op geen enkele manier tot schade aan de belangen van de betrokken personen.

16. Rechten van betrokkenen

In deze paragraaf wordt aangegeven hoe invulling wordt gegeven aan de rechten van betrokkenen.

16.1 Recht op informatie

Het recht op informatie hangt nauw samen met de AVG-beginselen uit artikel 5 van de AVG dat persoonsgegevens op een transparante wijze verwerkt moeten worden. Het is een verplichting om de betrokkenen op een heldere en duidelijke manier te informeren over het verwerken van hun persoonsgegevens. Het wetsvoorstel ter wettelijke verankering van LAA regelt uitdrukkelijk dat er niet per individueel geval een kennisgeving van verwerking plaatsvindt. Dit is overeenkomstig de werkwijze bij de systematische verstrekking van gegevens door de minister (artikel 3.2 en 3.3 Wet BRP) en de terugmeldingen (artikel 2.34 Wet BRP) die nu al zijn geregeld in de Wet BRP. Het verstrekken van informatie kan daarom plaatsvinden middels algemene publieke communicatie, zoals een privacyverklaring. Een privacyverklaring moet onder meer de volgende zaken bevatten:

- hoe de organisatie te bereiken is (contactgegevens);
- welke persoonsgegevens de organisatie verwerkt;
- waarom de organisatie dat doet (voor welk specifiek doel) en om welke reden (grondslag) uit de AVG / privacywetgeving;
- of de organisatie gegevens deelt met of doorverkoopt aan andere organisaties en zo ja, aan welke;
- hoe lang de organisatie de gegevens bewaart;
- of gebruik wordt gemaakt van profilering of automatische besluitvorming.

Voor zover bekend is ten behoeve van LAA en het gebruik van risicoprofielen daarbij nooit een privacyverklaring opgesteld. In de bredere privacyverklaring van RvIG met betrekking tot het gebruik van gegevens voor de BRP wordt wel benoemd dat RvIG gegevens verwerkt ten behoeve van het bevorderen van de kwaliteit van BRP-gegevens. Deze privacyverklaring is echter op een aantal punten onvolledig. Zo wordt alleen de bewaartermijn van BRP-gegevens gemeld, maar wordt niet ingegaan op de bewaartermijnen van de persoonsgegevens afkomstig van signaalleveranciers. Ook wordt niets vermeld over het feit dat gebruik wordt gemaakt van profilering bij het toepassen van de risicoprofielen.²⁴

Ook de signaalleveranciers hebben ieder een privacyverklaring opgesteld. In de privacyverklaring van de Belastingdienst/Toeslagen wordt uitdrukkelijk gemeld dat gegevens gedeeld worden met RvIG. Vermoedelijk wordt hiermee bedoeld op de samenwerking in het kader van LAA, maar dit is een aanname en wordt niet expliciet in de privacyverklaring gezegd. Ook wordt geen nadere informatie gegeven over het doel hiervan en de waarborgen die hierbij gelden.²⁵ De privacyverklaring van UWV bevat helemaal geen informatie over de rol die UWV speelt in het kader van LAA. Er wordt niets vermeld over het verwerken van persoonsgegevens in het kader van het eigen risicoprofiel, en de verklaring maakt ook geen melding van het verstrekken van gegevens aan ICTU in het kader van

²⁴ <https://www.rvig.nl/privacy/brp>

²⁵ <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/toeslagen/content/privacyverklaring-toeslagen>

LAA.²⁶ De privacyverklaring het CJIB maakt eveneens geen melding van het verwerken van de gegevens die het CJIB verzamelt in het kader van LAA.²⁷

16.2 Recht op inzage

Op grond van artikel 15 van de AVG heeft een betrokkene het recht om uitsluitel te verkrijgen over het al dan niet verwerken van hem betreffende persoonsgegevens en, wanneer dat het geval is, om inzage te verkrijgen van die gegevens en informatie over de verwerking (recht op inzage). Voor de totstandkoming en het uitvoeren van risicoprofielen in het kader van LAA geldt het inzagerecht van artikel 15 van de AVG onverkort.²⁸

In de huidige situatie is tussen alle deelnemende gemeenten aan LAA en ICTU een verwerkersovereenkomst gesloten. Hierin wordt het recht van inzage geborgd door een generieke bepaling die stelt dat ICTU de gemeente als verwerkingsverantwoordelijke in staat moet stellen om binnen de wettelijke termijnen te voldoen aan de verplichtingen op grond van de AVG, waaronder de rechten van betrokkenen. Voor zover bekend is hier geen procedure voor vastgesteld. Gemeenten zijn verwerkingsverantwoordelijken voor de BRP-gegevens, en zijn ieder voor zich verantwoordelijk voor het vaststellen van een inzageprocedure. Hoe inzage kan worden gevraagd in de BRP-gegevens is geregeld in artikel 55 van de wet-BRP.

De privacyverklaring voor de BRP van RvIG sluit hierbij aan. Hierin staat uitdrukkelijk dat burgers bij gemeenten terecht kunnen voor de uitoefening van hun AVG-rechten met betrekking tot de BRP, waaronder het recht op inzage. Voor ingeschrevenen in de Registratie Niet-Ingezetenen wordt verwezen naar gemeenten met een RNI-loket.²⁹

Voor persoonsgegevens waarvan signaalleveranciers de bron zijn, geldt dat zij inzage kunnen verlenen in de gegevens die door henzelf verwerkt worden. Allemaal hebben zij hier informatie over opgenomen in hun privacyverklaring. Deze is niet specifiek toegespitst op de gegevensverwerking in het kader van het toepassen van de risicoprofielen van LAA, maar vermeldt wel hoe inzage kan worden gevraagd in de bij de signaalleverancier beschikbare persoonsgegevens.³⁰

In de toekomstige situatie is de minister van BZK verwerkingsverantwoordelijke voor het IKP en het toepassen van de BRP-risicoprofielen. Signaalleveranciers blijven verantwoordelijk voor de eigen risicoprofielen. Hiervoor wordt in het wetsvoorstel ter wettelijke verankering van LAA geen bijzondere regeling getroffen. Dit betekent dat de minister van BZK zelf verantwoordelijk is voor het opstellen van een procedure voor het verlenen van inzage in de persoonsgegevens die onder zijn verantwoordelijkheid verwerkt worden, en voor het publiceren van een privacyverklaring op grond waarvan voor betrokken personen helder is hoe zij een inzageverzoek kunnen doen.

16.3 Recht op rectificatie en aanvulling

Het doel van de verwerkingsactiviteiten in het kader van LAA is het vergroten van de mate van juistheid van de gegevens in de Wet BRP. Het uitvoeren van de risicoprofielen kan uiteindelijk leiden

²⁶ <https://www.uvw.nl/privacy/samenvatting-privacyverklaring/detail/wat-doen-we-met-uw-persoonsgegevens>

²⁷ <https://www.cjib.nl/bescherming-persoonsgegevens>

²⁸ MvT bij het wetsvoorstel ter wettelijke verankering van LAA, Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 35 772, nr. 3, p. 15

²⁹ <https://www.rvig.nl/privacy/brp>

³⁰ <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/toeslagen/content/privacyverklaring-toeslagen>

<https://www.uvw.nl/privacy/index.aspx>

<https://www.cjib.nl/uw-rechten-als-het-gaat-om-uw-persoonsgegevens>

tot correcties in BRP en dus tot rectificatie door de overheid van onjuiste gegevens. Op dit moment is dit de verantwoordelijkheid van gemeenten. Dit blijft zo in de nieuwe situatie. Het uitvoeren van risicoprofielen an sich leidt niet tot het corrigeren van adresgegevens. Hier is altijd menselijke tussenkomst en een besluit voor de gemeente voor vereist. Bij de verwerking in het kader van LAA is het onmogelijk om separaat om rectificatie van de BRP te vragen. Burgers kunnen wel meer in het algemeen om rectificatie of correctie van in hun ogen onjuiste gegevens in de BRP vragen. De Wet BRP regelt dat dergelijke verzoeken bij de gemeente moeten worden ingediend. Dit geldt ook na de wetswijziging.

Ook bij de signaalleveranciers wordt het recht op rectificatie voor hun registraties reeds gewaarborgd. Alle betrokken organisaties hebben een procedure voor het vragen om correctie of aanvulling van gegevens die zij verwerken. Deze is vastgelegd in de privacyverklaringen van de signaalleveranciers.³¹

16.4 Recht op vergetelheid

Het recht op vergetelheid op grond van de AVG is voor het overgrote merendeel van de persoonsgegevens in deze DPIA niet aan de orde, omdat het gaat om gegevens uit de BRP. Deze worden doelbewust voor altijd bewaard. Hier biedt de Wet BRP de wettelijke grondslag voor. Het is dan ook niet mogelijk voor een burger om te vragen zijn gegevens uit BRP te verwijderen.

Ditzelfde geldt voor de gegevens die een burger heeft aangeleverd om een toeslag of uitkering te verkrijgen bij de Belastingdienst/Toeslagen of UWV. Ook hiervoor kan een burger geen verwijderingsverzoek indienen zonder het recht op de toeslag of de uitkering op te geven. Voor de gegevens die zijn geleverd aan CJIB geldt ook dat deze veelal niet zomaar verwijderd kunnen worden, omdat ze nodig zijn voor de wettelijke taken van deze organisatie. Alle signaalleveranciers gaan in hun privacyverklaring in op het recht op vergetelheid c.q. het verwijderen van gegevens, en leggen daarbij uit dat dit doorgaans niet mogelijk is. Ook wordt vermeld waar desondanks een verzoek kan worden ingediend.³²

16.5 Recht op beperking van de verwerking

Voor het recht op beperking van de verwerking (artikel 18 van de AVG) geldt in algemene zin dat dit recht niet kan worden ingeroepen met betrekking tot persoonsgegevensverwerkingen in de BRP. De grondslag om in de Wet BRP het recht zoals opgenomen in artikel 18 van de AVG te beperken is gelegen artikel 23, eerste lid, onderdeel e, van de verordening. De essentiële functie die de basisregistratie voor de overheid als centrale en primaire informatiebron heeft, is niet verenigbaar met het kunnen inroepen van dit recht, aangezien de informatiestroom binnen de overheid hierdoor ernstig gehinderd zou worden. Deze gegevens zijn noodzakelijk voor de goede vervulling van de taken van de overheidsorganen.³³

Voor het verwerken van persoonsgegevens waarvoor de Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB de bron zijn geldt het volgende. Het doel waarvoor de gegevens verwerkt worden, ligt in het verlengde van de doelen waarvoor ze verzameld en in eerste instantie verwerkt zijn. Ook de signaalleveranciers zijn als afnemers van de BRP voor het uitvoeren van hun wettelijke taken afhankelijk van juiste gegevens in de BRP. Bovendien gaat het bij Belastingdienst/Toeslagen en UWV om gegevens die zijn

³¹ Ibidem.

³² Ibidem.

³³ MvT bij het wetsvoorstel ter wettelijke verankering van LAA, Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 35 772, nr. 3, p. 15

verstrekt mede zodat gecontroleerd kan worden of er geen fraude plaatsvindt. Daarom kan de burger ook hier niet zomaar om beperking van de verwerking vragen. Dit wordt in de privacyverklaringen van de signaalleveranciers ook zo uitgelegd.³⁴

16.6 Recht op dataportabiliteit

Ook dit recht is hier niet aan de orde. Er is maar één BRP. Dit geldt ook voor de gegevens van de signaalleveranciers, die op één plek berusten. Het recht op dataportabiliteit waarborgt dat burgers hun gegevens mee kunnen nemen wanneer ze overstappen naar een andere dienstverlener, maar deze optie bestaat niet voor BRP, de Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB.

16.7 Recht niet onderworpen te worden aan geautomatiseerde besluitvorming

Op grond van artikel 22 van de AVG heeft betrokkene het recht niet te worden onderworpen aan een besluit uitsluitend gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering. In het kader van de ondersteuning door de minister is er geen sprake van geautomatiseerde besluitvorming. De gehanteerde risicoprofielen dienen slechts ter selectie van de signalen die aan het college worden geleverd. Een signaal leidt niet automatisch tot een wijziging van een gegeven in de BRP. Daarvoor is altijd een beslissing van de verantwoordelijke gemeente nodig, bijvoorbeeld naar aanleiding van adresonderzoek. Er is dus geen sprake van geautomatiseerde besluitvorming. Bovendien geldt in dat geval rechtsbescherming op grond van de Algemene wet bestuursrecht.³⁵

16.8 Recht om bezwaar te maken

Het recht van bezwaar bestaat in twee gevallen:

1. Bij directe marketing. Daarvan is hier geen sprake.
2. Vanwege bijzondere persoonlijke omstandigheden. Ook dit zal bij het gebruik van risicoprofielen niet snel aan de orde zijn, omdat het merendeel van de gegevens die verwerkt worden afkomstig zijn uit de BRP en burgers geen bezwaar kunnen maken tegen het opnemen van hun gegevens in dit register. De overige gegevens zijn door de burger zelf verstrekt met mede als doel deze te kunnen controleren. Ook hier zal een bezwaar dus weinig grond vinden.

³⁴ Zie voetnoot 21.

³⁵ MvT bij het wetsvoorstel ter wettelijke verankering van LAA, Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 35 772, nr. 3, p. 15

17. Risico's voor betrokkenen

17.1 Risico's met betrekking tot de verwerking van gegevens

1. Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat het onvoldoende duidelijk is welke gegevens door de signaalleveranciers verwerkt worden. Uit de risicoprofielen van de signaalleveranciers blijkt onvoldoende helder welke gegevens in de eerste stappen door de signaalleverancier zelf verwerkt worden. Dit betekent dat er ook geen sluitende controle mogelijk is op de vraag of aan de eisen en randvoorwaarden van de AVG zijn voldaan. Bovendien maakt deze situatie het moeilijker om aan het recht op informatie van de betrokken personen te voldoen.
2. Uit hoofdstuk 11 is gebleken dat er voor de gegevens die de signaalleveranciers zelf verwerken en die niet worden doorgeleverd aan IKP er geen heldere bewaartermijnen zijn vastgesteld. Hiervoor gelden de generieke bewaartermijnen die gelden voor alle persoonsgegevens die deze organisaties verwerken. Hierdoor ontstaat het risico dat selecties van gegevens die bij signaalleveranciers zijn gemaakt langer bewaard worden dan nodig is voor het uitvoeren van LAA.

17.2 Risico's met betrekking tot rechten van betrokkenen

Zoals is gebleken uit hoofdstuk 16 is er sprake van een aantal risico's met betrekking tot de rechten van de betrokken personen, wiens persoonsgegevens verwerkt worden bij het toepassen van de risicoprofielen. Het gaat om de volgende risico's:

3. De burger weet vooraf niet wanneer zijn persoonsgegevens worden verwerkt door de minister van BZK, de gemeenten en de signaalleveranciers bij het ontwikkelen en uitvoeren van risicoprofielen (transparantie). Uit de privacyverklaringen van de betrokken organisaties blijkt onvoldoende helder wat er in het kader van het toepassen van de risicoprofielen voor LAA gebeurt met de persoonsgegevens van betrokken personen. Bovendien zijn alleen de risicoprofielen in beheer bij RvIG gepubliceerd in het algoritmeregister van BZK. De risicoprofielen van de signaalleveranciers bevinden zich niet in dit register.
4. Er is nog geen heldere procedure vastgesteld voor het voldoen aan de rechten van burgers wanneer de minister van BZK verwerkingsverantwoordelijke wordt op grond van het wetsvoorstel ter wettelijke verankering van LAA. Dit betekent dat burgers die straks bijvoorbeeld inzage in hun gegevens willen niet weten waar zij terecht kunnen.
5. Er is geen heldere procedure vastgesteld voor de huidige situatie waarin ICTU gemeenten moet ondersteunen bij het geven van invulling aan de rechten van betrokkenen. Voor zover hier in de nieuwe situatie samengewerkt moet worden tussen gemeenten en RvIG is dit ook niet het geval. Hierdoor bestaat het risico dat gemeenten en RvIG elkaar hierin niet weten te vinden en de gemeenten daardoor geen goede invulling kunnen geven aan de rechten van betrokkenen op grond van de AVG.

17.3 Risico's met betrekking tot het recht op non-discriminatie

Discriminatie is het ongerechtvaardigd onderscheid maken tussen gelijke gevallen. Dit is verboden op grond van artikel 1 van de Nederlandse Grondwet. Het recht gaat niet alleen uit van een beperkt aantal gronden waarop in principe geen besluiten mogen worden genomen (zoals godsdienst, levensovertuiging, ras of geslacht) maar verbiedt ook discriminatie 'op welke grond ook'. Niet alleen directe discriminatie is verboden, maar ook indirecte discriminatie.

Van directe discriminatie is sprake als een persoon op een andere wijze wordt behandeld dan een ander in een vergelijkbare situatie. Van indirecte discriminatie is sprake als een ogenschijnlijk neutrale bepaling, maatstaf of handelwijze een groep personen in vergelijking met andere groepen personen bijzonder treft.

De Handreiking non-discriminatie by design³⁶ heeft als doel te helpen bij het inrichten van het datamanagement, het bouwen van een algoritme en het ordenen van processen om tot besluiten te komen. Het Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmes³⁷, waaraan op verzoek van de opdrachtgever ook getoetst moet worden voor wat betreft mogelijk discriminatoire effecten, verwijst hiervoor steeds naar de handreiking. Daarom is de toetsing uitgevoerd aan de hand van de Handreiking non-discriminatie by design. Deze stelt de volgende vragen om te toetsen of voldaan wordt aan het principe van non-discriminatie:

- **Is er bij mijn doel, design of uitkomst sprake van mogelijk ‘verdacht’ onderscheid?**

Dit is bij het toepassen van alle risicoprofielen in het kader van LAA mogelijk het geval. Het risico is gelegen in de methodiek die het IKP gebruikt om adressen uit te sluiten van verdere analyse en uitlevering aan gemeenten voor onderzoek, voor zover het gaat om het uit de selectie halen van huisgezinnen. Adressen waar alleen 1 gezin/ familie/ huishouden woont, worden bij LAA zoveel mogelijk uitgesloten van de selectie. De (statistische en domein-) ervaring heeft geleerd dat op die adressen geen verhoogde kans op onjuiste inschrijvingen is. Door deze adressen uit te sluiten wordt het aantal ‘onnodige’ adresonderzoeken (huisbezoeken) beperkt. Om families/ gezinnen uit te sluiten wordt de volgende trapsgewijze methode toegepast waarbij steeds meer adressen worden uitgesloten:

- i. Eerst wordt gekeken naar de familierelaties in de BRP: zijn personen op het adres met elkaar gehuwd/ hebben zij een geregistreerd partnerschap en/of staat in de BRP de ouder-kind relatie? Dus ook één-oudergezinnen worden uit de selectie gehouden.
- ii. Van de adressen die overblijven (waar dus in de BRP geen familierelatie is geregistreerd) wordt gekeken of de personen dezelfde achternaam hebben. Dit geeft een indicatie dat sprake is van één gezin/ huishouden. Deze adressen worden dus ook uitgesloten.
- iii. Van de adressen die dan nog overblijven (geen familierelatie in de BRP en niet allemaal dezelfde achternaam), wordt gekeken of er een gezinssamenstelling is van een meerderjarige man, meerderjarige vrouw en één of meer minderjarigen. Bij deze laatste stap worden aldus de gegevens geslacht en leeftijd verwerkt. Dit is dus een laatste selectieslag om de uitsluiting zo specifiek mogelijk te maken. De uitsluiting van gezinnen beperkt zich door stappen i en ii uitdrukkelijk niet tot gezinnen met een man en vrouw. Bij i en ii wordt immers niet naar geslacht en leeftijd gekeken. Samenwonende partners van hetzelfde geslacht met kinderen waarvan zij in de BRP niet zijn aangeduid als ouder, worden dus wel geselecteerd.

Bij stap i en ii wordt in deze aanpak geen verdacht onderscheid gemaakt. Bij stap iii is dit wel het geval. Hier worden alleen vermeende heteroseksuele stellen met kinderen van de selectie uitgesloten. Hier is mogelijk sprake van indirecte discriminatie op grond van seksuele gerichtheid. Immers, een stel waarbij twee volwassen mannen of twee volwassen vrouwen samenwonen met de kinderen van één van beide partners worden hier niet uit gefilterd. Zij hebben met in deze methodiek dus een grotere kans dat de gemeente bij hen langskomt voor een adresonderzoek.

³⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/06/10/handreiking-non-discriminatie-by-design>

³⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/02/25/impact-assessment-mensenrechten-en-algoritmes>

- **Leidt dit onderscheid tot benadeling?**

Dit is mogelijk het geval. Immers, door het maken van dit onderscheid hebben samenwonende LHBTI+-gezinnen met kinderen een grotere kans dat de gemeente bij hen langskomt voor een adresonderzoek dan heterogezinnen.

- **Heb ik een goede reden voor het gemaakte onderscheid?**

De gevolgde aanpak is gebaseerd op de praktijkervaring van de betrokken partijen. Aangezien het aantal LHBTI+ gezinnen in Nederland vele malen kleiner is dan het aantal heterogezinnen is het sterk de vraag of in de praktijk daadwerkelijk gebleken is dat er bij samenwonende LHBTI+-gezinnen een grotere kans is op onjuiste BRP-gegevens dan bij heterogezinnen. Uit de documentatie die is verstrekt in het kader van deze DPIA blijkt nergens dat het maken van dit onderscheid gerechtvaardigd is dan wel dat er een goede reden voor bestaat.

Daarnaast heeft UWV in verband met het profiel Langdurig niet-ingezeten aangegeven dat hier volgens henzelf mogelijk onderscheid wordt gemaakt op grond van nationaliteit of afkomst. Immers, personen die als niet-ingezetenen zijn ingeschreven in BRP zijn vaak personen die een andere dan de Nederlandse nationaliteit of afkomst hebben. Daarom wordt hier ook met betrekking tot deze selectiegrond getoetst of voldaan wordt aan het principe van non-discriminatie.

- **Is er bij mijn doel, design of uitkomst sprake van mogelijk ‘verdacht’ onderscheid?**

Bij het toepassen van het risicoprofiel Langdurig niet-ingezeten worden door UWV ontvangers van WW-uitkeringen geselecteerd die langer dan 4 maanden WW ontvangen en tevens als niet-ingezetene zijn ingeschreven. Werknemers afkomstig uit het buitenland die niet in Nederland wonen, hebben namelijk geen recht op WW. De adrescorrectie die het resultaat is van een onderzoek na het uitvoeren van dit profiel is vaak dat de betrokken persoon zich alsnog inschrijft op zijn woonadres in Nederland. Het resultaat kan ook zijn dat de uitkering wordt stopgezet, omdat de betrokken persoon niet in Nederland woont en hier dus geen recht op blijkt te hebben. Bij het uitvoeren van dit risicoprofiel wordt inderdaad onderscheid gemaakt op basis van nationaliteit of herkomst: niet-ingezetenen hebben doorgaans geen Nederlandse nationaliteit of achtergrond. Hier volgt echter niet uit dat dit onderscheid ‘verdacht’ is. Immers, voor het toekennen van een WW-uitkering en het behoud van het recht erop na een onderzoek als gevolg van dit profiel is de eis dat de betrokken persoon officieel in Nederland woont. Het is niet vereist de Nederlandse nationaliteit te hebben of van Nederlandse afkomst te zijn. Er wordt hierbij bovendien niet anders omgegaan met WW-gerechtigden die wel de Nederlandse nationaliteit hebben. Als zij langdurig in het buitenland gewoond hebben en terug zouden komen naar Nederland hebben zij ook niet zomaar recht op WW, tenzij zij in Nederland staan ingeschreven en sociale premies hebben afgedragen. Bovendien hebben in het kader van het Europees recht werknemers afkomstig uit andere landen binnen de Europese Unie geborgde rechten. De regels rond WW in Nederland voldoen aan dit Europees recht. Er wordt hier dus weliswaar onderscheid gemaakt, maar dit onderscheid is niet verdacht en verdraagt zich met het Europees recht. Er wordt dus voldaan aan het principe van non-discriminatie.

De handreiking non-discriminatie by design gaat er bovendien vanuit dat een algoritme effectief moet zijn en aanvaardbare hoeveelheden fout-positieve of fout-negatieve uitslagen moet geven. Ook moet het voldoen aan de eis van *fairness*. Deze onderwerpen zijn uitgebreid aan de orde gekomen bij de

evaluatie van LAA, die tegelijkertijd met dit onderzoek is uitgevoerd. Voor meer informatie over hoe gezorgd wordt dat aan deze vereisten wordt voldaan, wordt verwezen naar dit rapport.

17.4 Overzicht risico's voor betrokkenen

Samengevat is sprake van de volgende risico's voor betrokken personen:

Beschrijving risico	Kans	Impact	Risico-inschatting
Onduidelijkheid over welke gegevens verwerkt worden door signaalleveranciers Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB	Hoog	Gemiddeld	Gemiddeld
Geen heldere bewaartermijnen voor gegevens die signaalleveranciers zelf verwerken in het kader van LAA	Hoog	Gemiddeld	Gemiddeld
Burger heeft onvoldoende informatie over gegevensverwerking op voorhand	Hoog	Gemiddeld	Gemiddeld
Geen heldere inzageprocedure BZK	Laag	Gemiddeld	Laag
Geen heldere procedures voor hulp RvIG aan gemeenten m.b.t. rechten van betrokkenen	Hoog	Laag	Gemiddeld
Indirecte discriminatie LHBTI+ gezinnen bij uitsluiting gezinnen door IKP	Gemiddeld	Hoog	Gemiddeld

18. Maatregelen

Om de in hoofdstuk 17 omschreven risico's te voorkomen of te verminderen kunnen de volgende omschreven technische, organisatorische en juridische maatregelen worden getroffen.

18.1 Risico's met betrekking tot verwerking van gegevens

1. Om het risico weg te nemen dat onvoldoende duidelijk is welke signalen door de signaalleveranciers verwerkt worden bij het uitvoeren van hun risicoprofielen kan ervoor worden gezorgd dat eenduidig in de risicoprofielen van de signaalleveranciers wordt vastgelegd welke gegevens in de eerste stappen verwerkt worden. RvIG heeft hier al een start mee gemaakt, maar dit werk is nog niet afgerond. Bovendien is er nog niet op alle punten overeenstemming tussen RvIG en de signaalleveranciers over dit onderwerp. Dit is wel noodzakelijk om deze maatregel goed te implementeren.
2. Om het risico weg te nemen dat er geen heldere bewaartermijn zijn afgesproken voor de gegevens die in het kader van LAA verwerkt worden door de signaalleveranciers zelf, kan de maatregel worden genomen om hier alsnog een bewaartermijn voor vast te leggen. Het zou voor de hand liggen om hierbij aan te sluiten bij hetzij de bewaartermijn van vijf jaar die geldt voor gegevens die naar het IKP zijn doorgeleverd, hetzij bij de bewaartermijnen die gelden voor de overige persoonsgegevens die de signaalleveranciers verwerken, met de twintig jaar die voor BRP-gegevens wordt gehanteerd als maximum. Deze zouden kunnen worden vastgelegd in nadere regels op grond van het wetsvoorstel tot wettelijke verankering van LAA, of in aparte documenten die door de signaalleveranciers en RvIG gezamenlijk vastgesteld worden. Bovendien moeten deze bewaartermijn uitdrukkelijk worden vastgelegd in de relevante privacyverklaringen.

18.2 Risico's met betrekking tot rechten van betrokkenen

3. Om het risico weg te nemen dat de burger onvoldoende op de hoogte kan zijn over de gegevensverwerkingen die plaatsvinden in het kader van de toepassing van risicoprofielen voor LAA kunnen de privacyverklaringen van de betrokken partijen worden aangevuld en aangescherpt. Daar hoort deze informatie gemakkelijk in te vinden te zijn, maar dit is nu eigenlijk alleen bij RvIG het geval. Bovendien verdient het aanbeveling om ook de risicoprofielen van de signaalleveranciers te publiceren, hetzij in het algoritmeregister, hetzij in of bij de privacyverklaringen van de signaalleveranciers.
4. Het risico dat er geen heldere procedure is voor het geven van inzage door de minister van BZK in de nieuwe situatie na de wettelijke verankering van LAA kan worden voorkomen door dergelijke procedures voor de inwerkingtreding van het wetsvoorstel vast te stellen, en te verwerken in de desbetreffende privacyverklaring.
5. Het risico dat er geen heldere procedure is voor het verschaffen van hulp door RvIG aan gemeenten bij het voldoen aan de rechten van betrokkenen, waardoor zij hier mogelijk geen goede invulling kunnen geven, kan worden weggenomen door deze procedure alsnog vast te stellen. Deze procedure kan bijvoorbeeld worden vastgelegd in een bestuurlijke overeenkomst tussen RvIG en de gemeenten / VNG, of door RvIG via de website of Pleio ter beschikking worden gesteld van gemeenten.

18.3 Risico's met betrekking tot het recht op non-discriminatie

Bij de toetsing aan de Handreiking non-discriminatie by design is er één risico op indirecte discriminatie op basis van seksuele gerichtheid vastgesteld. De oorzaak hiervoor is dat bij het uitsluiten van adressen van huisgezinnen door het IKP in de laatste uitsluitingsstap alleen adressen waar een volwassen man, een volwassen vrouw met een afwijkende achternaam en kinderen samenwonen worden uitgesloten. Dit risico kan worden weggenomen door alle gevallen waarin twee volwassenen, waarvan er één een afwijkende achternaam draagt, samenwonen met de kinderen van één van de volwassenen uit te sluiten van verdere verwerking. Op die manier worden in de laatste stap ook LHBTI+-gezinnen uitgesloten van verdere analyse en van doorlevering van hun adres aan gemeenten voor vervolgonderzoek.

Het implementeren van deze maatregelen heeft het volgende effect op de risico's. Hierbij is uitgegaan van de nieuwe situatie (na wetwijziging):

Risico	Maatregelen	Resterend risico en risico-inschatting	Beheerder van maatregelen
Onduidelijkheid over welke gegevens verwerkt worden door signaalleveranciers Belastingdienst/ Toeslagen, UWV en CJIB	Helder vastleggen in risicoprofielen signaalleveranciers welke gegevens worden verwerkt	Laag	Primair signaalleveranciers Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB (eigen verantwoordelijkheid); met ondersteuning van RvIG
Geen heldere bewaartermijnen voor gegevens die signaalleveranciers zelf verwerken in het kader van LAA	Bewaartermijnen vastleggen voor gegevens signaalleveranciers in eigen systemen	Laag	BZK/RvIG
Burger heeft onvoldoende informatie over gegevensverwerking op voorhand	Aanvullen en aanscherpen privacy-statements betrokken partijen en publiceren risicoprofielen signaalleveranciers	Laag	BZK/RvIG en signaalleveranciers
Geen heldere inzageprocedure BZK	Inzageprocedure voor BZK vaststellen	Laag	BZK/RvIG
Geen heldere procedures voor hulp RvIG aan gemeenten m.b.t. rechten van betrokkenen	Procedures vaststellen voor hulp RvIG aan gemeenten m.b.t. rechten van betrokkenen	Laag	BZK/RvIG
Indirecte discriminatie LHBTI+-gezinnen bij uitsluiting gezinnen door IKP	Selectiestap aanpassen zodat ook LHBTI+-gezinnen worden uitgesloten	Laag	BZK/RvIG

19. Conclusie

In deze DPIA is het uitvoeren van de tien op dit moment actieve risicoprofielen in het kader van LAA getoetst aan de hand van de beoordelingsstappen in het Model DPIA voor de Rijksdienst. Samengevat is hiervan de uitkomst:

- Er worden door RvIG, IKP en de signaalleveranciers persoonsgegevens verwerkt. Voor het overgrote merendeel zijn dit geen bijzonder beschermde gegevens.
- Er worden beperkt bijzondere persoonsgegevens op het gebied van gezondheid en strafrechtelijke persoonsgegevens verwerkt. Dit gebeurt alleen om adressen van zorg- en gevangenislocaties uit te sluiten van verdere verwerking en doorlevering. Hieruit kan indirect worden afgeleid dat de personen die hier zijn ingeschreven zorg behoeven of in de gevangenis zitten.
- Er worden ook beperkt gevoelige persoonsgegevens verwerkt. De signaalleveranciers verwerken allemaal gevoelige gegevens op het gebied van financiën, zoals of iemand een uitkering of toeslagen ontvangt dan wel of jegens iemand een invorderingstraject voor een verkeersboete loopt. Deze gegevens blijven bij de signaalleverancier en worden niet verder verwerkt of doorgeleverd. Daarnaast verwerken RvIG en IKP mogelijk gevoelige gegevens bij het uitsluiten van adressen van COA-locaties van verdere verwerking en doorlevering. Hieruit kan indirect worden afgeleid dat de personen die hier zijn ingeschreven asielzoeker zijn of een asielstatus hebben.
- De gegevensverwerkingen die plaatsvinden zijn in overeenstemming met of in elk geval verenigbaar met de doeleinden waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Voor de BRP-gegevens geldt dat deze mede zijn verzameld met het doel tot een correcte inschrijving in BRP te komen voor alle betrokken personen. Hier is het doel van de gegevensverwerking dus gelijk aan dat van het verzamelen van de gegevens. Ditzelfde geldt voor gegevens die de Belastingdienst/Toeslagen en het UWV hebben verzameld met het oog op het toekennen van toeslagen en uitkeringen, inclusief de controle op de rechtmatigheid daarvan. Voor zover het doel van de gegevensverwerking in het kader van LAA het voorkomen van het onjuist of onrechtmatig gebruik van toeslagen en uitkeringen is, komt het overeen met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld. Voor zover de signaalleveranciers Belastingdienst/Toeslagen, UWV en CJIB gegevens die niet uit de BRP komen verwerken met als doel tot een juiste registratie in BRP te komen, verwerken zij gegevens voor een ander doel dan waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Dit doel is echter wel verenigbaar met oorspronkelijke doel, aangezien al deze organisaties voor het uitvoeren van hun wettelijke taken, in het kader waarvan zij de gegevens hebben verzameld, ook afhankelijk zijn van de juistheid van BRP-gegevens, waarvan zij afnemer zijn voor de uitvoering van die taken.
- De gegevensverwerkingen in het kader van het uitvoeren van de risicoprofielen voldoen aan de eisen van noodzaak en evenredigheid, zoals gedefinieerd in de AVG. De verwerkingen zijn nodig om de taken en verplichtingen van de betrokken partijen op grond van de Wet BRP en hun eigen wettelijke taken uit te voeren. Bovendien zijn er geen alternatieven voorhanden waarbij minder of minder gevoelige gegevens worden verwerkt, waarmee hetzelfde resultaat behaald kan worden. De belangen van betrokken personen worden niet geschaad door de gegevensverwerking in het kader van de risicoprofielen. Zonder het gebruik van deze profielen zou er minder gericht worden gewerkt bij het uitvoeren van adresonderzoek, en zou de kans groter dat een burger zonder dat er

daadwerkelijk gereede twijfel bestaat aan de juistheid van de BRP-gegevens op het desbetreffende adres.

- Er is bij alle risicoprofielen sprake van profilering in de zin van de AVG. Er is geen sprake van automatische besluitvorming of het gebruik van kunstmatige intelligentie. Omdat er sprake is van profilering verdient het de aanbeveling om alle risicoprofielen, ook die van de signaalleveranciers, te publiceren. Voor de RvIG-profielen is dit al gebeurd in het algoritmeregister.
- Er zijn voldoende technische en organisatorische maatregelen genomen om de verwerkte gegevens te beschermen. Hierbij wordt gestuurd op dataminimalisatie. Bovendien wordt, waar mogelijk, gewerkt met pseudonimisering van het A-nummer, de geboortedatum, de naam en het huisadres.
- Er is een aantal risico's geconstateerd, waarvoor beheersmaatregelen zijn voorgesteld. Uitvoering van de aanbevolen beheersmaatregelen leidt ertoe dat het risico afdoende wordt gemitigeerd of geheel wordt weggenomen.

Risico	Maatregel
Onduidelijkheid over welke gegevens verwerkt worden door signaalleveranciers Belastingdienst/ Toeslagen, UWV en CJIB	Helder vastleggen in risicoprofielen signaalleveranciers welke gegevens worden verwerkt
Geen heldere bewaartermijnen voor gegevens die signaalleveranciers zelf verwerken in het kader van LAA	Bewaartermijnen vastleggen voor gegevens signaalleveranciers in eigen systemen
Burger heeft onvoldoende informatie over gegevensverwerking op voorhand	Aanvullen en aanscherpen van privacy statements van betrokken partijen en publiceren risicoprofielen signaalleveranciers
Geen heldere inzageprocedure BZK	Inzageprocedure voor BZK vaststellen
Geen heldere procedures voor hulp RvIG aan gemeenten m.b.t. rechten van betrokkenen	Procedures vaststellen voor hulp RvIG aan gemeenten m.b.t. rechten van betrokkenen
Indirecte discriminatie LHBTI+ gezinnen bij uitsluiting gezinnen door IKP	Selectiestap aanpassen zodat ook LHBTI+-gezinnen worden uitgesloten

Bijlage A Lijst met documentatie

Documentnaam	Versie	Datum
Diverse Kamerbrieven over LAA	BZK	2021 en 2022
Eindtekst Wijziging van de Wet basisregistratie personen	BZK	2022
Memorie van Toelichting bij de wetwijziging BRP	BZK	2022
Diverse adviezen en reacties van andere bestuursorganen op de wetwijziging	VNG, G4-gemeenten, NVVB, AP	2022
Samenvatting in gebruik zijnde risicoprofielen (bijlage bij nota naar aanleiding aan het verslag)	BZK	2022
Advies Afdeling Advisering Raad van State en Nader Rapport over wijziging Wet BRP	Raad van State en BZK	2021
Privacy Impact Assessment LAA	VKA	2018
Beschrijving en uitwerking van de in gebruik zijnde risicoprofielen (zie hoofdstuk 1)	RvIG, Belastingdienst, UWV en CJIB	2019-2022
Definitieve rapportage onderzoek BIO	ICTU	2021
Handreiking non-discriminatie by design	BZK	2022
Impact Assessment Mensenrechten en Algoritmes	BZK	2021
Rapportagemodel DPIA voor de Rijksdienst	BZK	2022
Concept-regeling en besluit BRP-LAA	BZK	2021 en 2022
Referentie Verwerkersovereenkomst LAA	ICTU	2018